

Documentinformatie	Status:
Naam document: jaarverslag 2015	Goedgekeurd door Raad van Toezicht op 6 juni 2016
Auteur: Frans Ebskamp	
Versie dd: 6 juni 2016	

Jaarverslag 2015

Scholengemeenschap voor vrijeschoolonderwijs

Wilhelminasingel 15
6524 AJ Nijmegen
bestuur@sgvvs.nl

Stichtse Vrije School te Zeist
Novalis College te Eindhoven
Karel de Grote College te Nijmegen
Tobiasschool te Zeist

Wilhelminasingel 15
6524 AJ Nijmegen
024 3820460

1	Voorwoord.....	4
2	Leeswijzer	4
3	Scholengemeenschap voor vrijeschoolonderwijs.....	5
	Doelstelling.....	5
	Kernactiviteiten	5
	Governance	5
	Organisatiestructuur	5
	Toezicht door inspectie voortgezet onderwijs.....	6
	Toezicht door inspectie primair onderwijs	6
	Kwaliteitszorg.....	7
	Horizontale verantwoording	7
	Sectorakkoord	7
	Samenwerkingsverbanden.....	7
	Klachten.....	7
4	Onderwijsontwikkelingen in de scholen.....	8
	Stichtse Vrije School	8
	Novalis College	9
	Karel de Grote College	10
	Tobiasschool.....	11
5	Verantwoording Raad van Toezicht	12
	Algemeen	12
	Functioneren van de raad	12
	Samenstelling en mutaties	12
	Bezoldiging	13
	Werkgeverschap.....	13
	Jaarrekening en begroting.....	14
	Waardering.....	14
6	Verantwoording medezeggenschapsraden.....	15
	Stichtse Vrije School	15
	Novalis College	15
	Karel de Grote College	16
	pMR.....	17
7	Kerncijfers onderwijs	18
	Leerlingen.....	18
	Tevredenheid leerlingen	19
	Geslaagden.....	20
	Onderwijstijd en lesuitval.....	21
8	Personeel.....	22
	Ontwikkelingen	22
	Kerncijfers	22
	Leeftijdsopbouw.....	23
	Ziekteverzuim	23

Werkbelevingsonderzoek.....	24
Onbevoegden	24
Uitkeringen na ontslag	24
9 Financiële situatie	25
Financiële kengetallen.....	25
Balans	26
Exploitatie.....	27
Nadere analyse exploitatie.....	29
Begroting 2016	30
Huisvesting	30
Treasury management	30
Toekomstige ontwikkelingen	31
Uitsplitsing reserves	32
10 Risicoparagraaf	33
Leerlingrisico's.....	35
Bekostigingrisico's	36
Personeelsrisico's.....	37
Organisatorisico's	38
Gebouw- en inventarisrisico's.....	39
Diverse risico's.....	40
Renterisico.....	40
Kredietrisico's	40
Liquiditeitsrisico	41
Gewenste buffervermogen	42
11 Toetsing financiële positie.....	43
12 Continuïteitsparagraaf.....	46
A Gegevensset.....	46
B Overige rapportages	49
13 Ondertekening.....	51
14 Bijlagen.....	52
Nevenfuncties leden Raad van Toezicht	52
Nevenfuncties voorzitter College van Bestuur.....	52
15 Jaarrekening 2015.....	53

1 Voorwoord

U leest het jaarverslag 2015 in een nieuwe vorm. We hebben ervoor gekozen om het verplichte bestuursverslag bij de jaarrekening uit te breiden, waardoor het aparte jaarverslag uit het verleden, dat een aantal dubbelingen met het bestuursverslag bevatte, achterwege kan blijven. Het verslag bevat daardoor wel een aantal wettelijk verplichte onderdelen, zoals de risicoparagraaf en de continuïteitsparagraaf, die veel ruimte innemen en de vlotte leesbaarheid soms beperken.

Dit jaarverslag moet u een beeld geven van onze activiteiten in 2015. We zoeken naar een evenwicht tussen beknoptheid en volledigheid. Of we daarin zijn geslaagd is aan u. Reacties ontvangen we graag op bestuur@sgvvs.nl

2 Leeswijzer

Het jaarverslag bestaat uit de verantwoording over het gevoerde beleid en de verantwoording over de financiën, de jaarrekening.

Het verslag start met een korte beschrijving van de school (3). In (4) beschrijven we de ontwikkelingen op de belangrijkste speerpunten van de school. In (5) verantwoordt de Raad van Toezicht zijn activiteiten en in (6) doen de medezeggenschapsraden dat. In (7) en (8) staan de belangrijkste cijfers over onderwijs en personeel. (9), (10), (11) en (12) geven inzicht in de huidige en toekomstige financiële situatie van de scholengemeenschap. Het jaarverslag besluit met de jaarrekening 2015.

Met dit jaarverslag verantwoordt het College van Bestuur het gevoerde beleid aan de Raad van Toezicht. Het verslag komt aan de orde in het managementteam en in de (d)MR's. Het College van Bestuur stelt het verslag vast en de raad van toezicht keurt het verslag goed.

Onze accountant heeft het verslag beoordeeld, de jaarrekening gecontroleerd en een controleverklaring afgegeven. Het verslag wordt na vaststelling gezonden aan uitvoeringsorganisatie DUO van het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschap.

3 Scholengemeenschap voor vrijeschoolonderwijs

Doelstelling

De Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs stelt zich ten doel de instandhouding en de ontwikkeling van een of meer instellingen voor vrijeschoolonderwijs, waar onderwijs wordt gegeven op basis van de pedagogische inzichten die voortkomen uit de antroposofie. Dit komt tot uiting in het navolgende citaat van Rudolf Steiner: "De vraag is niet, wat de mens moet kunnen en weten om zich in de bestaande sociale orde te kunnen voegen, maar wel wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Pas dan kan de opgroeiende generatie de maatschappij steeds opnieuw met nieuwe krachten verrijken" (uit: Zur Dreigliederung des Sozialen Organismus; Gesammelte Aufsätze 1919-1921; Stuttgart 1962).

Kernactiviteiten

De scholengemeenschap biedt voortgezet vrijeschoolonderwijs aan leerlingen van twaalf tot en met achttien jaar en speciaal basisvrijeschoolonderwijs aan leerlingen van zes tot twaalf jaar. Het vrijeschoolonderwijs kent een doorlopend leerplan voor leerlingen van vier tot en met achttien jaar. De scholengemeenschap heeft daarom nauw contact met de vrijescholen voor basisonderwijs, vanwaar een groot gedeelte van de leerlingen van de scholengemeenschap afkomstig is.

Governance

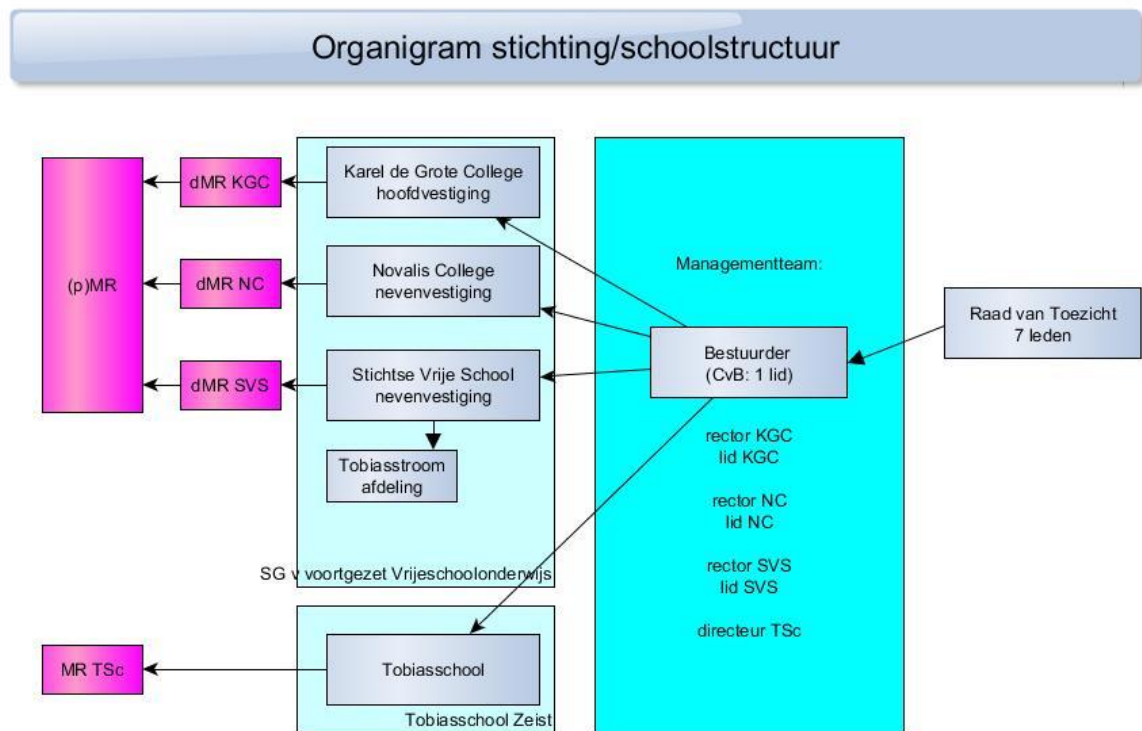
Het bevoegd gezag van de scholengemeenschap is de Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs gevestigd te Nijmegen. De stichting heeft een Raad van Toezicht en College van Bestuur bestaande uit één bestuurder.

De Raad van Toezicht komt ongeveer minimaal vijf maal per jaar bijeen meestal samen met de bestuurder. De raad ziet toe op het functioneren van de bestuurder, adviseert de bestuurder en keurt een aantal besluiten van de bestuurder goed. De raad van toezicht heeft over 2015 verslag gedaan van zijn activiteiten (zie hoofdstuk 4). De Stichting heeft een klokkenluidersregeling. De Stichting hanteert de code Goed Onderwijsbestuur.

De stichting kent twee medezeggenschapsraden: een voor de Tobiasschool (SBAO) en een voor de school voor voortgezet onderwijs. Elke vestiging voor voortgezet onderwijs heeft een deelraad medezeggenschap.

Organisatiestructuur

De scholengemeenschap omvat drie vestigingen voor voortgezet onderwijs (het Karel de Grote College te Nijmegen, de Stichtse Vrije School te Zeist (met een afdeling leerwegondersteunend onderwijs: de Tobiasstream) en het Novalis College te Eindhoven) en een school voor speciaal basisonderwijs (de Tobiasschool te Zeist) die elk op onderwijskundig gebied vrij zelfstandig opereren. (Voor de leesbaarheid worden de vestigingen verder als scholen aangeduid). Het gezamenlijke beleid wordt afgestemd in een managementteam dat bestaat uit de directeur van de Tobiasschool, drie rectoren van de scholen vo, drie personeelsleden uit elke school voor voortgezet onderwijs en de bestuurder.

Toezicht door inspectie voortgezet onderwijs

In januari 2015 heeft de inspectie een kwaliteitsonderzoek op alle afdelingen in het kader van het vierjaarlijkse onderzoek uitgevoerd en een onderzoek Onderwijsverslag op het havo van het Karel de Grote College gedaan. Omdat de opbrengsten van vmbo-t niet bekend zijn (de leerlingen deden nog geen examen) is bij het onderzoek de nadruk gelegd op de kwaliteitszorg. Die is over het geheel genomen als voldoende¹ beoordeeld. Aan alle afdelingen is het basisarrangement toegekend.

In mei 2015 heeft de inspectie een kwaliteitsonderzoek op alle afdelingen van de Stichtse Vrije School uitgevoerd in het kader van het vierjaarlijkse onderzoek.. De opbrengsten en de kwaliteit van het onderwijsproces op de onderzochte onderdelen was van voldoende niveau. Aan alle afdelingen is het basisarrangement toegekend

In december 2015 heeft de inspectie de kwaliteit van de afdeling vmbo-t van het Novalis College beoordeeld. Die afdeling stond onder geïntensiveerd toezicht. De inspectie constateerde dat het team in het afgelopen jaar hard aan de onderwijskwaliteit heeft gewerkt en dat die kwaliteit weer voldoende was. Opbrengsten, onderwijsproces en kwaliteitszorg zijn van voldoende niveau. De inspectie heeft het basisarrangement toegekend.

Daarmee hebben alle afdelingen van de drie scholen een basisarrangement.

Toezicht door inspectie primair onderwijs

De Tobiasschool heeft een basisarrangement. Er zijn in 2015 geen inspectiebezoeken geweest.

¹ De inspectie beoordeelt slechts of het onderwijs van voldoende niveau is. Dat is dus het maximaal haalbare resultaat.

Kwaliteitszorg

De school heeft de interne en externe kwaliteitszorg gestructureerd vormgegeven. Voor de externe kwaliteitszorg voert de scholengemeenschap in samenwerking met de andere vrijescholen voor voortgezet onderwijs in Nederland visitaties uit. Alle scholen ondergaan elke vier jaar een visitatie. In 2015 is het Karel de Grote College gevisiteerd.

Intern ondergaan de scholen voor vo elke drie jaar een interne audit waarbij het toezichtkader van de inspectie leidend is. In april 2015 is de Stichtse Vrije School geauditeerd. In december 2015 was het Karel de Grote College aan de beurt.

Horizontale verantwoording

De scholen voor vo en de Tobiasschool hebben alle een oudergeleding en een (d)MR waarmee het schoolbeleid wordt besproken. In 2015 heeft dat, op één onderwerp na, geleid tot directe overeenstemming/instemming met het uiteindelijk voorgestelde beleid.

Sectorakkoord

Vanaf 2014 zijn gelden beschikbaar gekomen voor de ambities in het sectorakkoord. De scholen hebben in hun schoolplannen geformuleerd waaraan zij de gelden besteden.

Samenwerkingsverbanden

De stichting heeft samenwerkingsovereenkomsten met ROC's in Nijmegen, Eindhoven en Midden Nederland voor opname van leerlingen die hun onderwijs in het vavo afmaken (33 leerlingen in schooljaar 2015/2016). De personele en materiële bekostiging van de betreffende leerlingen wordt daartoe grotendeels aan de vavo's overgedragen.

De drie scholen voor voortgezet vrijeschoolonderwijs en de Tobiasschool maken elk deel uit van het regionale samenwerkingsverband.

De leerlingen van de integratieklas De Blauwe Bloem zijn ingeschreven bij een school voor ZML en ontvangen het onderwijs op het Novalis College.

Klachten

In 2015 zijn geen klachten van ouders of leerlingen bij het bestuur binnengekomen.

In 2015 heeft een personeelslid bij de Commissie van Beroep een bezwaar ingediend tegen een beslissing van het bestuur om niet te benoemen in een LC-functie. Het beroep is door de commissie ongegrond verklaard.

4 Onderwijsontwikkelingen in de scholen

In het strategisch beleidsplan 2012-2017 hebben we op basis van vier kernwaarden

1. spirituele visie op de menselijke ontwikkeling,
2. kunstzinnige pedagogie : opvoedkunst,
3. ontwikkeling van onderwijs en onderwijsgeevenden,
4. open en veilige leergemeenschap,

vijf strategische doelstellingen geformuleerd.

1. De leraren ontwikkelen en onderhouden een spirituele visie op de menselijke ontwikkeling.
2. De leerlingen worden in hun ontwikkeling op een kunstzinnige wijze aangesproken in hun denken, voelen en willen.
3. De school kenmerkt zich door een voortdurende ontwikkeling van het onderwijs en van de onderwijsgeevenden vanuit een visie op de menselijke ontwikkeling en in samenhang met de maatschappelijke ontwikkelingen.
4. De school biedt leerlingen een stimulerende en veilige leergemeenschap, waarbinnen zij zich tot zelfstandige, sociale, verantwoordelijke mensen kunnen ontwikkelen.
5. De scholengemeenschap en haar scholen hebben een organisatie en een omvang die aansluiten bij de kernwaarden en een economisch verantwoorde bedrijfsvoering mogelijk maken.

Bij elke doelstelling zijn kritische succesfactoren beschreven (zie [strategisch beleidsplan](#)).

Alle scholen werken aan deze doelstellingen. Jaarlijks definiëren de scholen enkele speerpunten uit de doelstellingen. Hieronder zijn voor die speerpunten de voortgang en de resultaten beschreven.

Stichtse Vrije School

Alle leraren hebben gewerkt aan intervisie, waarbij ze in duo's elkaars lessen bezochten en evalueerden. De resultaten zijn boven verwachting en de positieve interactie is ook door leerlingen opgemerkt. Leraren zijn enthousiast; ze vinden het leuk om te doen ondanks het gegeven dat er geen ruime tijdvergoeding tegenover staat. Het project is nog te kort bezig om structurele effecten in lessen te bewerkstelligen. De school gaat in verschillende verdiepingsslagen verder met deze aanpak.

De school is bezig ruimte en evenwicht in het onderwijs te brengen. Er zijn stappen genomen om de toetsdruk te verminderen. Dat gaat gepaard met onderzoek naar en discussie over de zin en onzin van het toetsen en de verschillende mogelijkheden om vorderingen in beeld te krijgen voor leerlingen en leraren. Daarnaast is de school gestart met het werken aan ruimte scheppen in het lesrooster en de lessen meer ademend maken. Dat kan in 2016 leiden tot aanpassingen in de lesduur.

Een volgende stap, die ook in de intervisie wordt meegenomen, is om de menskundige uitgangspunten concreter te verwerken in de lespraktijk.

De Tobiasstroom heeft in 2015 grote stappen gezet om zijn vmbo-lwoo-leerlingen de mogelijkheid tot het behalen van een eindexamen op basis- en kaderniveau te bieden. Omdat de afdeling geen eigen licentie daarvoor heeft, werken we samen met OSG Schoonoord in Zeist. We zijn begonnen om een nieuw onderwijsprogramma in te richten, dat past binnen de ontwikkelingen binnen het vmbo en dat examenwaardig is. Gekozen is voor het profiel Dienstverlening & Producten.

De samenwerking met OSG Schoonoord is geïntensiveerd zowel op bestuurlijk als op lerarenniveau.

Onze leraren zijn zeer enthousiast en zien steeds meer de mogelijkheden in het nieuwe onderwijsprogramma, waarin reguliere en vrijeschoolelementen met elkaar verweven kunnen worden. Om de vrijeschoolkwaliteiten te blijven waarborgen is er intensiever samen met de SBO Tobiaaschool gewerkt aan studie van de menskunde.

De school is versterkt met een aantal jonge docenten waardoor er een mooi evenwicht is ontstaan in leeftijd en ervaring

Novalis College

Er is met name geïnvesteerd in leskwaliteit, scholing en een inwerkprogramma voor startende leraren.

Met het CPS is een tweejarig traject gestart met het doel de lessen te verbeteren. In het schooljaar 2015/2016 is het speerpunt: klassenmanagement. In 2016/2017: differentiatie in lessen. Het CPS heeft door middel van vijf studiedagen (met ondersteuning van teamleiders) gewerkt aan de kortetermijndoelen: de vijf punten uit de kijkwijzer moeten in december in de lessen zichtbaar zijn. Dat is gelukt. De inspectie heeft bij het kwaliteitsonderzoek in december een basisarrangement voor het vmbo-t afgegeven. Daarna zijn de leraren tot juni 2016 aan het werk met eigen speerpunten en kijken ze bij elkaar in de lessen en geven feedback. Sommige leraren voeren zich uitgedaagd, anderen vinden het nog moeilijk.

Op zeven donderdagmiddagen is door leraren en onderwijsondersteunend personeel gewerkt aan antroposofische scholing. De waardering was wisselend. De school zoekt naar de juiste werkvorm, zoals uitwisselen in kleine groepen. De studiemiddagen hebben geresulteerd in het besluit om verder te gaan in een nieuwe vorm.

Nieuwe leraren volgen een inwerkprogramma van wekelijkse gesprekken, met name over de achtergronden van het vrijeschoolonderwijs. Ook is er begeleiding/coaching in de lessen. Ondersteuning in praktische zaken is er nog te weinig. Dat wordt aangepakt.

De realisatie van een de vijfjarige havo en een homogene vmbo-t klas 7 ligt op schema. Het programma van klas 9 havo is klaar, zowel qua inhoud als lessentabel. Het programma voor de klassen havo 10 en 11 zal in grote lijnen voor zomer afgerond zijn. Daarna volgt de precieze invulling van de lessentabel voor die leerjaren.

Vanaf september 2016 kent de school een homogene vmbo-t-brugklas. De herziening van het vmbo-t-curriculum voor klas 7 en 8 is klaar. Voor klas 9 en 10 legt de school in het huidige schooljaar de kaders vast.

De schoolleiding heeft het herschreven beleidsplan LOB (LoopbaanOriëntatie en Begeleiding) geaccordeerd. Dit betekent met name een verschuiving van het decanaat van 1ste naar 2e lijnsfunctioneren. De decaan heeft voor zes mentoren een training LOB-gesprekstechnieken verzorgd. De evaluatie wordt afgewacht, maar de school is voornemens dit te continueren. Een eerste constatering is dat er te weinig mentortijd is om alle gesprekken te voeren.

De kwaliteit van het rekenonderwijs is goed op orde. Het rekenbeleid wordt goed uitgevoerd en loopt volgens schema; de inspectie toonde zich tevreden. De havo-afdeling had in Eindhoven de hoogste score en haalde daarmee de krant.

Het taalbeleid staat – relatief gezien – nog in de kinderschoenen. De gestandaardiseerde taaltoets is ingevoerd. Taalcoaches zijn aan het werk. Op studiedagen werken de leraren hier schoolbreed aan. Het beleidsplan is gemaakt; de invoering verloopt traag door tijdgebrek.

Op de administratie is de voorlichting gestroomlijnd. Er is voldoende materiaal beschikbaar, draaiboeken zijn gemaakt, de website is vernieuwd.

De in 2015 ingezette structuurverandering met teamleiders en drie zorgcoördinatoren begint goed van de grond gekomen.

De positionering teamleiders is essentieel voor de interne communicatie. Met hulp van communicatieadviseur zocht en zoekt de school naar de juiste aanpak. Dit zal in 2016 worden geëffectueerd.

De Blauwe Bloem is officieel nevenvestiging van de Monseigneur Beckers School geworden, waarbij de leerlingen als voorheen vrijeschoolonderwijs binnen NC genieten. Er is een vrijeschoolroute binnen het ZML Eindhoven gerealiseerd.

Karel de Grote College

In het middenbouwteam is gewerkt aan het evenwichtige gebruik van lesvormen, klasopstellingen en leermiddelen. Een leraar is door het CPS opgeleid op het gebied van activerende didactiek. Het plan is om in vergaderingen uit te wisselen en in de klas aan de gang te gaan. De start is gemaakt, maar de uitvoering gaat traag. Planning in vergaderingen was lastig, waardoor het project vertraging heeft opgelopen. In lessen is activerende didactiek schoorvoetend toegepast. Een sterkere sturing op het proces is gewenst.

Het middenbouwteam is met School aan Zet aan de slag gegaan met differentiatie binnen de lessen. Het team is niet overtuigd van de waarde van differentiatie op groepsniveau. Nader onderzoek is nodig.

In de vmbo-t-afdeling staan de vaardigheden in de executieve functies in de belangstelling. Een leraar heeft een subsidie LeerOntwikkelfonds aangevraagd, waarmee er een projectplan ligt en er inzichten zijn over dit onderwerp. Leraren ontwikkelen zich om die executieve functies te stimuleren. Het traject lijkt langer te gaan duren dan voorzien.

Binnen de Kunst&Ambachtstroom werken de leraren met expertise van buiten aan het verkrijgen van een beter zicht op begeleiding leerlingen met ondersteuningsvraag. De kennis van leraren is vergroot en de leerlingen zijn beter in zicht. Aanvankelijk niet voorzien zijn knelpunten bij de inrichting van klas 9, 10 en 11. In een heimiddag hebben de leraren die knelpunten opgelost. Ouders zijn tevreden over nieuwe inrichting.

Het bovenbouwteam heeft het toets- en beoordelingsbeleid aangepakt. De benodigde stappen zijn gezet, de resultaten komen volgens planning in 2016.

De school gaat mogelijk in het schooljaar 2017/2018 werken met een nieuwe lessentabel. Deelonderzoeken zijn gedaan naar de teveel geprogrammeerde onderwijstijd. Oud-leerlingen en ouders zijn bevraagd, andere scholen zijn bezocht, alternatieven zijn onderzocht. Het eerste deel van het onderzoek is afgerond. Conclusie is dat er te veel onderwijstijd is geprogrammeerd. Men vindt dat er iets moet veranderen door een echt andere nieuwe lessentabel.

De groep die werkte aan het leermiddelenbeleid (met nadruk op het ICT-beleid) had teveel aansturing van de schoolleiding nodig. Er moet nieuwe werkgroep komen. De focus zal dan meer liggen op de huiswerkregistratie.

Met de onderwijskwaliteit zijn drie werkgroepen aan bezig (leraren, ouders, leerlingen). De vraag 'Wat is goed onderwijs?' hebben zij beantwoord. Leerlingen hebben dat aan personeel gepresenteerd. LC-docenten verwerken de uitkomsten. De voortgang is goed.

Voor de vergroting van het vakmanschap werken de leraren vanuit de vijf rollen van het leraarschap op studiemiddagen aan diverse vaardigheden. Verschillende coaches begeleiden de leraren.

Tobiasschool

Tobiasschool werkte aan drie speerpunten.

Het verankeren van doorlopende leerlijnen op cognitieve vakken (leerlijn groep 3-8, opgesplitst in 3 niveaus). In studiedagen zowel met de stuurgroep als met het team zijn de schoolambities geformuleerd en bijgesteld. Het resultaat is -conform planning- dat het basisniveau gedefinieerd is in een basisarrangement. De school is nu bezig met het vormgeven van het verdiepte arrangement. Het leerstofaanbod is hiermee meer dekkend geworden.

Opbrengstgericht werken in 4D (data, duiden, doelen, doen), ontwikkelingsperspectieven , groepsplannen, groepsbesprekingen. De opbrengsten waren te laag en moesten omhoog. Stuurgroep en team hebben hier voor alle cognitieve vakken aan gewerkt. Op alle onderdelen van het onderwijsleerproces zien we nu groei. De kwaliteit van lesgeven en het didactisch handelen zijn verbeterd, het klassenmanagement is aangepast, de leertijd wordt beter gebruikt..

Bij deze twee speerpunten geeft het team aan dat de duidelijke visie helderheid en houvast geeft.

In studiedagen met externe en interne begeleider heeft de school gewerkt aan het vergroten van de sociale veiligheid. Structureel neemt de school twee maal per jaar de veiligheidsthermometer (leerlingenenquête) af. Leraren vullen de SCOL-enquête (Sociale Competentie Observatie Lijst) in. Het formuleren van schoolambities voor sociaal gedrag is in ontwikkeling. De school werkt met groepsbesprekingen en groepsplannen en in de klassen met spelen uit de Regenboogtraining. Resultaat van al deze inspanningen is dat de veiligheidsgevoelens van leerlingen sterk zijn toegenomen.

5 Verantwoording Raad van Toezicht

Algemeen

Het toezicht op het beleid van het college van bestuur en de algemene gang van zaken bij de Stichting Scholengemeenschap voor vrijeschoolonderwijs wordt uitgeoefend door de Raad van Toezicht (de raad). De raad staat de bestuurder met advies ter zijde. Deze structuur wordt aangeduid als een 'two-tier' corporate bestuur, waarbij de raad onafhankelijk is van het bestuur. Deze onafhankelijkheid komt eveneens tot uitdrukking in de samenstelling van de raad. De leden zijn onafhankelijk ten opzichte van elkaar, het bestuur en welk deelbelang dan ook. De raad deed dit voornamelijk door in vergaderingen met de bestuurder de voorkomende aangelegenheden te bespreken. De raad vergaderde daartoe viermaal met de bestuurder.

De raad heeft ook deelgenomen aan een gezamenlijke bijeenkomst o.l.v. het bestuur met de personeelsdelegatie van de medezeggenschapsraden en de rectoren. We onderzochten met elkaar in een actieve werkvorm de lenigheid van het voortgezet vrije schoolonderwijs in de veranderende wereld.

In twee bijeenkomsten, zonder de bestuurder, evalueerde de raad haar eigen functioneren en dat van de bestuurder.

Tijdens een informele bijeenkomst is afscheid genomen van Huub Janssen die per december 2014 afscheid had genomen na zijn tweede termijn.

Functioneren van de raad

De reguliere vergaderingen van de raad werden afwisselend gehouden op locatie bij één van de scholen in Zeist, Eindhoven en Nijmegen. De vergaderingen werden ingeleid met bijdragen van de leiding van de ontvangende school. Buiten de vergaderingen had de voorzitter van de raad regelmatig contact met de bestuurder.

In 2015 zijn de ontbrekende reglementen en procedures voor het governancehandboek opgesteld en vastgesteld.

In de afgelopen jaren heeft de professionalisering van het toezicht in de stichting reeds stappen gemaakt. De raad wil deze ontwikkeling verder doorzetten in de komende jaren. In 2016 is het bestuur voornemens om een nieuw strategisch meerjarenplan te maken, de raad is daar verheugd over en zal in aansluiting hierop haar visie op het toezicht ontwikkelen en een strategische agenda opstellen. Ter verdieping van de rol van de raad zal naast de remuneratiecommissie en de auditcommissie ook een commissie zich bezighouden met de pedagogische en didactische aspecten binnen het vrijeschoolonderwijs.

De raad zal ook een commissie benoemen om themabijeenkomsten te organiseren. Hierdoor vervalt het uurtje per locatie in de reguliere vergaderingen van de raad. De raad verwacht hiervan meer verdieping en inspiratie voor alle betrokkenen binnen de stichting.

Samenstelling en mutaties

Linda Scheeres is toegetreten tot de raad, Menno Pistorius heeft een nieuwe functie aanvaard bij de HAN en zal per 2016 niet meer deel uitmaken van de raad. Eind 2015 was de raad als volgt samengesteld:

Linda Scheeres	1 ^e termijn tot 23-03-2018
Eric de Zeeuw	2 ^e termijn tot 29-11-2016

Menno Pistorius	2 ^{ste} termijn tot 14-03-2017
Martijn de Loor	2 ^{ste} termijn tot 03-12-2018
Piet Hein Kolff	2 ^{ste} termijn tot 03-12-2018
Manny Liebrecht	1 ^{ste} termijn tot 22-02-2016
Jan Spijkers	1 ^{ste} termijn tot 22-02-2016

Eric de Zeeuw en Jan Spijkers vormden in 2015 de auditcommissie.

Martijn de Loor en Piet-Hein Kolff vormden in 2015 de remuneratiecommissie.

Piet-Hein Kolff is voorzitter van de raad.

Hoofdfuncties van de leden:

Eric de Zeeuw	Locatiemanager, lid MT bij De Seizoenen, Antroposofische zorginstelling
Menno Pistorius (HAN)	Directeur Paramedische Studies aan de Hogeschool Arnhem–Nijmegen
Martijn de Loor	Directeur-eigenaar Gevoel voor de zaak – bureau voor organisatie-coaching
Piet Hein Kolff	Algemeen directeur haven Den Helder (tot 1 december 2015) Algemeen directeur Accres Apeldoorn BV (sinds 1 december 2015)
Linda Scheeres	Courseleader Contextual Studies Hoge School voor Kunsten Utrecht
Manny Liebrecht	Stichting Biezonderwijs (tot februari 2015)
Jan Spijkers	Hoofd productie LoVen special products

Op grond van het overzicht van nevenfuncties van de RvT-leden (zie bijlage) is geen belangenconflict gebleken met het RvT-lidmaatschap.

De leden van de raad bezitten samen deskundigheid op bestuurlijk, maatschappelijk, financieel, personeel, organisatorisch en onderwijskundig terrein. Vijf leden hebben of hadden onlangs kinderen op een van de scholen van de Stichting. De leden staan echter onafhankelijk ten opzichte van personen en deelbelangen, ze voelen zich verbonden met het vrijeschoolonderwijs en onderschrijven de code Goed Onderwijsbestuur VO.

Bezoldiging

In de vergadering van 27 mei 2013 heeft de raad van toezicht besloten om jaarlijks een vergoeding toe te kennen aan de toezichthouders. De voorzitter ontvangt € 1.500,-- en de leden ieder € 1.000,-- per jaar. Een lid van een permanente commissie ontvangt bovendien een vergoeding van € 250,-- per jaar. Voorts ontvangt iedere toezichthouder een vergoeding van € 175,-- per jaar ten behoeve van het verwerven en gebruik van een tablet in eigendom.

In 2015 hebben de leden van de Raad van Toezicht de volgende bedragen ontvangen.

Menno Pistorius	€1.175,00
Martijn de Loor	€1.724,00
Manny Liebrecht	€1.175,00
Jan Spijkers	€1.425,00
Linda Scheeres	€1.175,00

Werkgeverschap

Martijn de Loor en Piet-Hein Kolff hebben conform de procedure een beoordelingsgesprek gevoerd met de bestuurder.

Jaarrekening en begroting

De Raad van Toezicht heeft kennisgenomen van het door de bestuurder opgestelde jaarverslag en de jaarrekening over 2015 en ze goedgekeurd. De raad heeft ook kennis genomen van de aanbevelingen van de accountant, deze samen met de bestuurder besproken en afgesproken dat de aanbevelingen zullen worden opgevolgd.

Het voorstel van de bestuurder om de begroting voor het jaar 2016 vast te stellen is door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Waardering

De raad spreekt haar waardering uit voor de in 2015 getoonde inzet van de bestuurder en de medewerkers van alle scholen.

6 juni 2016
Raad van Toezicht

6 Verantwoording medezeggenschapsraden

De (d)MR's (met uitzondering van de MR van de Tobiasschool) maken een (school)jaarverslag over hun werkzaamheden. Hieronder staan de belangrijkste activiteiten samengevat.

Stichtse Vrije School

De deelraad vergaderde zeven keer, onder voorzitterschap van een ouderlid en secretariaatsvoering van een personeelslid. Bij deze vergaderingen was de rector te gast, om informatie te verstrekken en om te luisteren. Aan het einde van het schooljaar was er een gezamenlijk etentje waarin ook afscheid werd genomen van vertrekkende leden.

Daarnaast hebben voorzitter en secretaris regelmatig contact gehad met de schoolleiding ter voorbereiding op de vergaderingen.

Ook is er regelmatig overleg geweest tussen de lerarengleding van de dMR en de rector, over zaken die vooral het personeel aangingen, zoals uitwerkingen van de cao en het taakbeleid.

Agendapunten die het afgelopen schooljaar aan de orde zijn geweest:

- Tussenuren beleid
- Jaarbegroting
- Evaluatie nieuwe teamstructuur.
- Aanpak verandering lesuurduur
- Meerjarenbegroting
- Ouderparticipatie
- Minder toetsweken
- Vakantieplanning
- De ouderbijdrageregeling
- Kaders passend onderwijs
- PTA's en examenreglementen
- Aanpak terugdringen lesuitval
- Criteria voor het begeleiden en beoordelen van eindwerkstukken
- Lessentabellen 15-16 en overgang naar meerjarenbegrotingen
- Leerlingenstatuut aanpassing en vernieuwing
- Ouderbijdrageregeling
- Criteria voor het beoordelen van eindwerkstukken
- Invullen extra vrije dagen

Over een aantal zaken is stevig doorgepraat, soms zijn er aanvullingen voorgesteld en kwam het stuk de volgende vergadering opnieuw ter tafel, waarna instemming werd verleend. Met name bij de ouders was er een wisseling omdat alle ouders verdwenen omdat hun (laatste) kinderen de school verlieten. Er zijn nieuwe voortvarende ouders ingestapt die ook de ouderraad nieuw leven hebben ingeblazen.

De dMR heeft zich het afgelopen jaar gehoord gevoeld en is sterk betrokken bij de ontwikkelingen van de Stichtse Vrije School. De dMR heeft het vertrouwen dat de goede samenwerking met de schoolleiding in de toekomst gecontinueerd blijft.

Novalis College

De dMR heeft zich in het afgelopen jaar ingezet voor o.a. beleidsaanpassing van de werkweken, vanuit een initiatief van en in samenwerking met de ouderraad.

Ook heeft de oudergeleding van de dMR zich wederom ingezet voor de jaarlijks terugkerende VO-enquête die nu door een nieuw systeem Survio een nog beter vorm heeft gekregen. Vanuit deze

enquête worden conclusies getrokken en beleid gemaakt en aangepast in goede samenwerking met de rector.

In het afgelopen schooljaar is er veel onduidelijkheid geweest rondom de werkbaarheid binnen de dMR. De dMR heeft dan ook als speerpunt om de interne organisatie van de dMR weer op poten te krijgen in zowel de taakverdeling als de werkbaarheid op administratief en communicatief vlak. De invoer van het werken met Dropbox en Whatsappgroepen is hierbij al een goede start geweest. Ook zal er een wisseling gaan plaatsvinden in de functies van voorzitter en secretaris.

Verder ziet de dMR dat het (ontbreken van) vooroverleg van grote invloed kan zijn op het verloop van de vergaderingen en de door te nemen stukken. Veel stukken komen vaker terug op de agenda doordat er tijdens de vergadering niet voldoende beschikbare tijd voor blijkt te zijn. De dMR is van mening dat ieder stuk zorgvuldig moet worden doorgenomen en besproken om tot een goed overwogen oordeel en besluit te komen. Efficiënt vergaderen is hierbij van groot belang.

De dMR heeft tenslotte het vaste voornemen om ook het komend schooljaar kritisch opbouwend te kijken naar alles wat ons wordt voorgelegd, maar ook naar die zaken die een initiatief van de dMR of de achterban van de diverse geledingen kunnen zijn. In de fase waarin de school zich nu bevindt wordt er veel nieuw beleid gevraagd waarin uitdagingen zich continue aandienen. Ons streven is om als dMR vanuit een positieve en doelgerichte houding hiermee aan de slag te gaan.

De dMR heeft zich het afgelopen jaar gehoord gevoeld en is sterk betrokken bij de ontwikkelingen van het Novalis College. De dMR heeft het vertrouwen dat de goede samenwerking met de schoolleiding in de toekomst gecontinueerd blijft.

Karel de Grote College

Ten behoeve van de uitbreiding van het schoolgebouw heeft de dMR regelmatig contact met de conector, die belast is met de taken rondom huisvesting. Afwegingen worden besproken en de dMR werd verschillende malen om advies gevraagd. Het traject zal in 2016 doorlopen.

De aanpak van de vergaderingen werd verbeterd, vooral dankzij de betrokken inzet van de personeelsgeleding. Het MR-reglement werd bestudeerd en daaruit kwam een aantal aandachtspunten naar voren die de dMR wenst te verbeteren, bijvoorbeeld het tijdig ontvangen / vragen van informatie om te komen tot een degelijk en goed overleg.

De dMR heeft een activiteitenplan geïntroduceerd voor het schooljaar 2015-2016 tijdens de laatste vergadering van het afgelopen schooljaar. In dit activiteitenplan zijn speerpunten, faciliteiten, vergaderschema etc. nader uitgewerkt.

Door de ouders werd de communicatie met de achterban aangekaart en er werd gezocht naar betere manieren daartoe, bijvoorbeeld door gebruik van VO-spiegel voor het uitzetten van vragenlijsten.

De leerlinggeleding is evenals de oudergeleding zoekende naar een manier waarop zij haar achterban kan raadplegen en informeren. Omdat de aangelegenheden van de MR vaak weinig interessant of aantrekkelijk zijn voor de leerlingen, zoeken we naar een goede werkwijze voor het optreden van de leerlinggeleding bij de leerlingenraad.

De personeelsgeleding heeft tijdens het schooljaar 2015-2016 een duidelijke focus gelegd op het thema werkdruk. Er werd en wordt uitgezocht hoe de werkdruk voor docenten kan worden teruggebracht zodat een duurzame werkbelasting ontstaat en behouden blijft. Het personeel heeft zich op verschillende manieren kunnen uitspreken over dit thema.

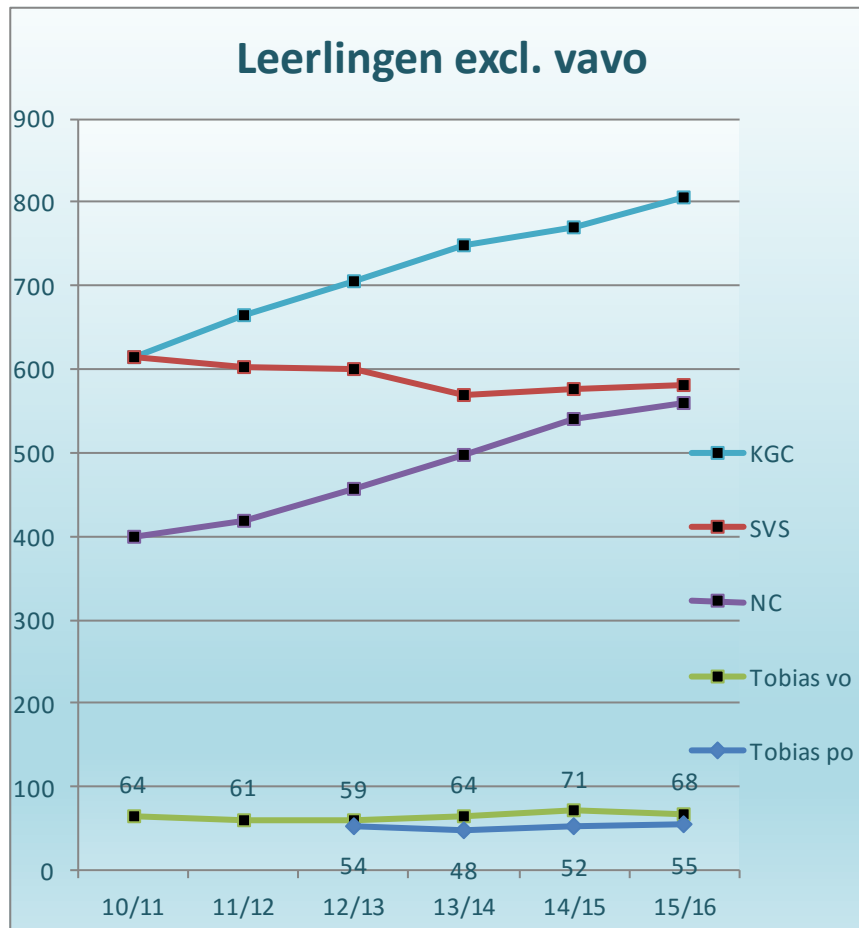
pMR

De personeelsleden van de (d)MR's kwamen vijf maal samen met schoolleiders en bestuurders. In 2015 is gesproken over onder meer de functiemix, de sollicitatieprocedure LD, het persoonlijk budget, gevolgen Wet Werk & Zekerheid, taakroulatie, meerjarenbegroting, gesprekkencyclus, MR-faciliteiten, ziekteverzuim, deskundigheidsbevordering en zijn MR-reglement en MR-statuut geactualiseerd.

7

Kerncijfers onderwijs

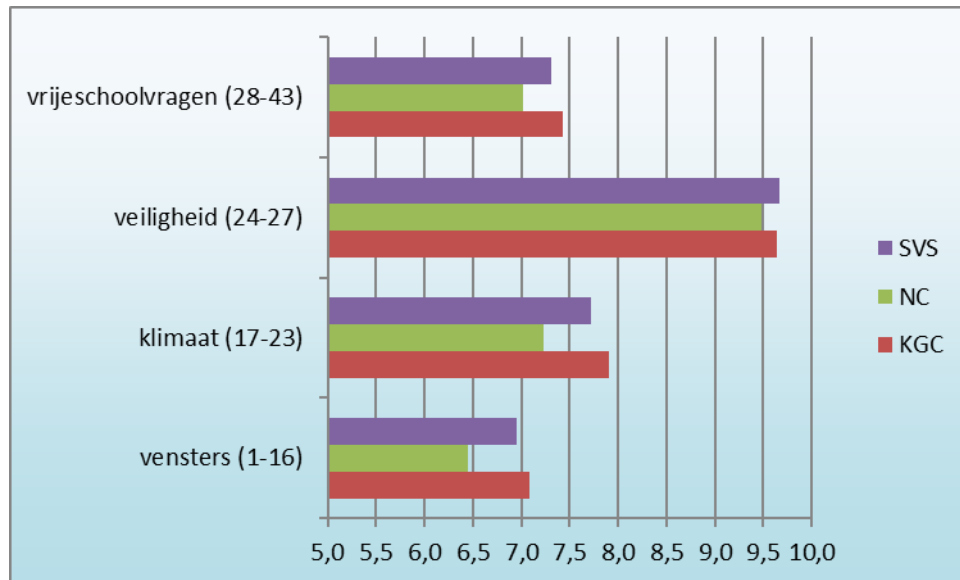
Leerlingen

De grafiek geeft de ontwikkeling van het leerlingaantal per school weer in de afgelopen vijf jaar (teldatum 1 oktober). Het leerlingenaantal is voor twee scholen sterk gestegen. Stichtse Vrije School is gestabiliseerd na het afstoten de 13^e klas per 1-8-2013.

Tevredenheid leerlingen

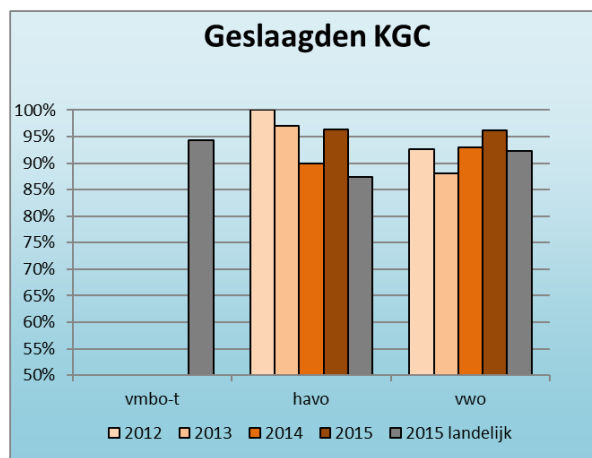
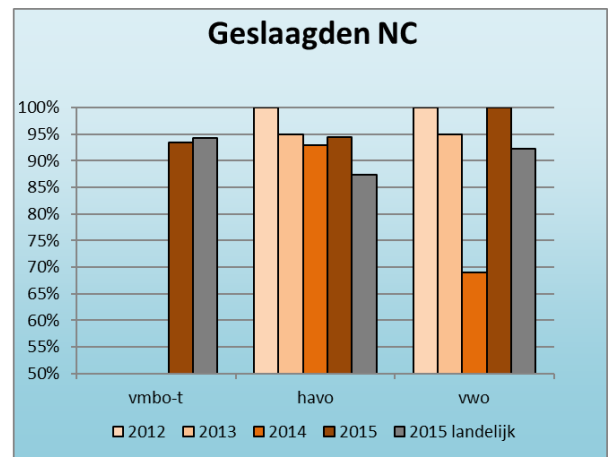
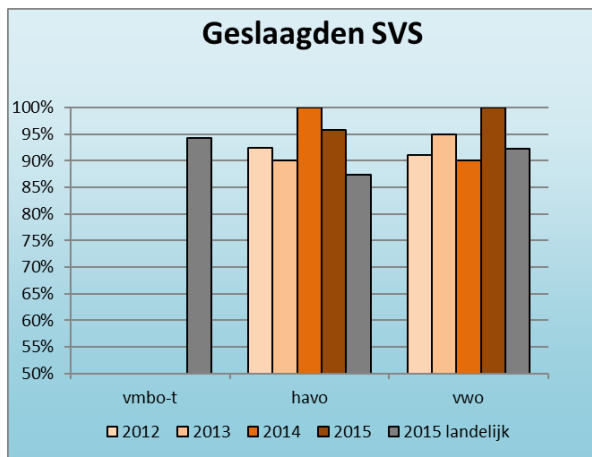
Elk jaar nemen de scholen tevredenheidsonderzoeken af onder leerlingen van klas 7 en klas 9, recentelijk in voorjaar 2016. De resultaten van die enquête, die grotendeels betrekking heeft op 2015, staan hieronder.

De enquête bestond uit vragen over het onderwijs ('vensters'), het schoolklimaat, de veiligheid op school en vragen specifiek over het vrijeschoolonderwijs. Opvallend is de zeer hoge score op veiligheid. Wij hebben zelf de indruk dat vrijescholen heel veilige scholen zijn, maar is er is nog geen landelijke vergelijkingsmateriaal om die indruk te staven. Opvallend is dat Novalis College steeds wat lager scoort dan de andere twee scholen.

In 2016 is landelijk gewerkt met een nieuwe vragenlijst en zijn extra vragen over veiligheid opgenomen. Er zijn nog geen landelijke tevredenheidscijfers gepubliceerd, wat de duiding van deze resultaten bemoeilijkt. In het onderzoek van 2015 (met andere vragen) was de landelijk gemiddelde tevredenheid van een leerling 6,9.

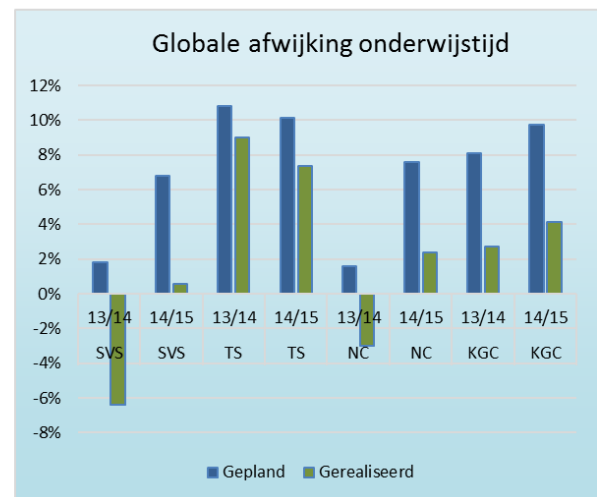
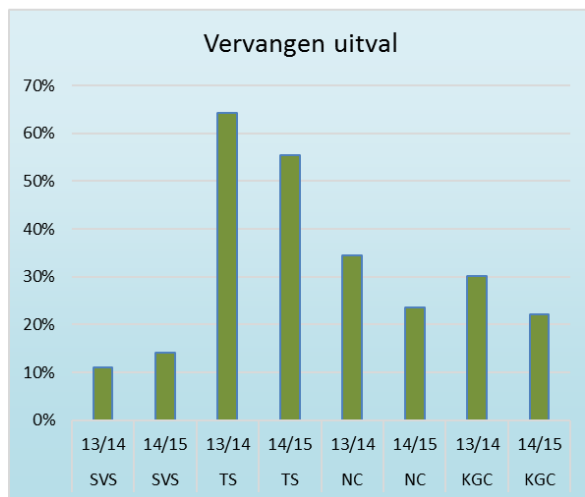
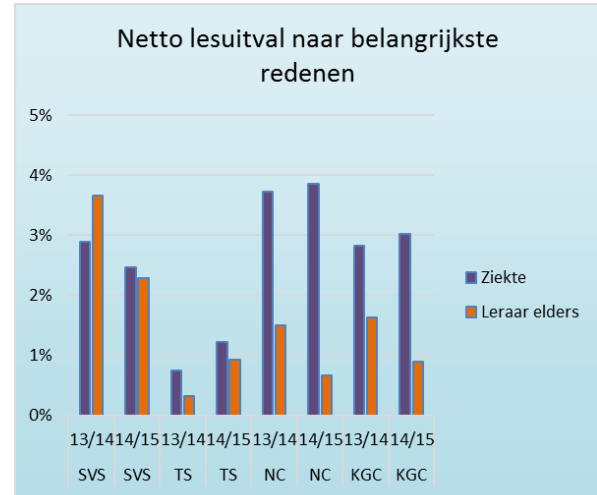
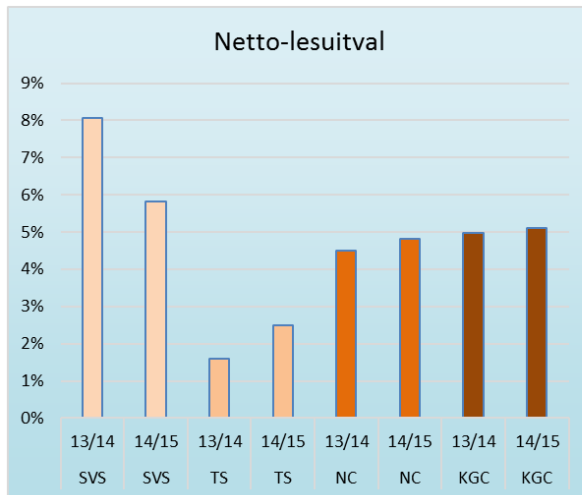
Geslaagden

Alleen de vmbo-t-leerlingen van Novalis College hebben in 2015 een volledig examen afgelegd. De andere twee vestigingen namen nog een ivo-mavo-examen af met onvolledig examenpakket.

Onderwijstijd en lesuitval

De lesuitval wordt sinds 2013 gedetailleerd geadministreerd.

De netto-lesuitval is de lesuitval verminderd met de vervangen lessen.

Opvallend is de lage lesuitval en de hoge vervanging bij de Tobiasstroom. Dat is logisch bij de meer kwetsbare lwoo-leerlingen.

Er was in 2013/2014 een relatief hoge lesuitval omdat leraren elders werden ingezet. Met gerichte maatregelen is die uitval teruggedrongen in 2014/2015.

De scholen dienen voldoende onderwijstijd te realiseren gedurende de loopbaan van een leerling (vmbo-t: 3700 uur, havo: 4700 uur, vwo: 5700 uur). Waar in 2013/2014 de gerealiseerde onderwijstijd voor twee scholen door de uitval iets te laag was, zien we in 2014/105 dat alle scholen voldoende onderwijstijd hebben gerealiseerd.

8 Personeel

Ontwikkelingen

In 2015 zijn binnen de functiemix leraren benoemd in een LD-functie. De LD-leraren krijgen de rol van pedagogische voortrekker. Om die rol goed in te kunnen nemen, hebben alle LD-leraren een coach.

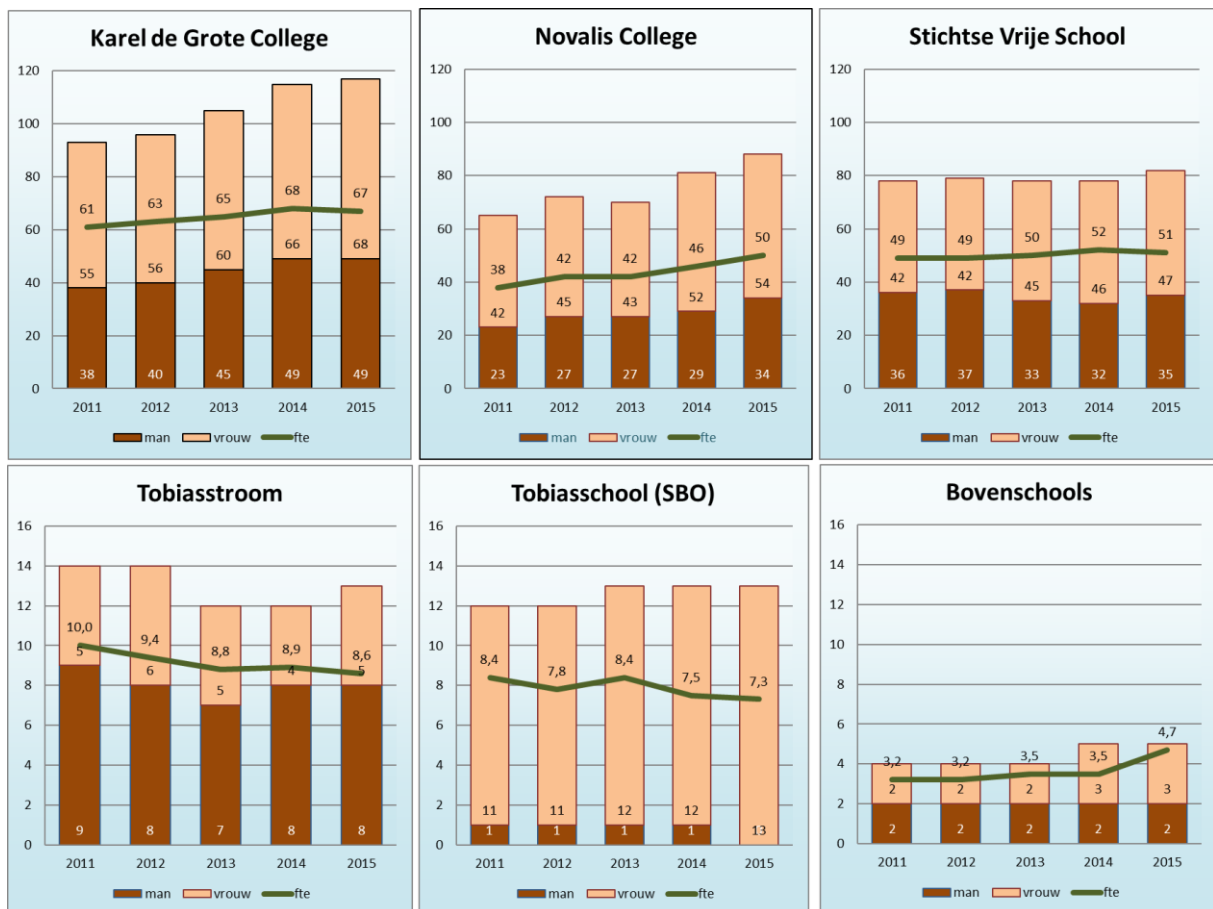
Het functioneren van de in 2014 benoemde LC-leraren is beoordeeld mede door een externe deskundige, waarna de meesten een vaste aanstelling hebben gekregen. De observaties van de externe deskundige hebben tevens geleid tot een verscherpte focus op de vergroting van het vakmanschap van de leraren. In het schooljaar 2015/2016 is dat voor alle vestigingen één van de grote ontwikkelpunten.

We hebben een start gemaakt met de herziening van de R&O-cyclus die minder op enquêtes en formulieren en meer op gesprekken wordt gebaseerd.

Met de pMR is overeengekomen dat leraren hun uren voor persoonlijk budget mogen omzetten in geld voor scholing. Daarmee verwachten we een extra impuls te geven aan de ontwikkeling van leraren.

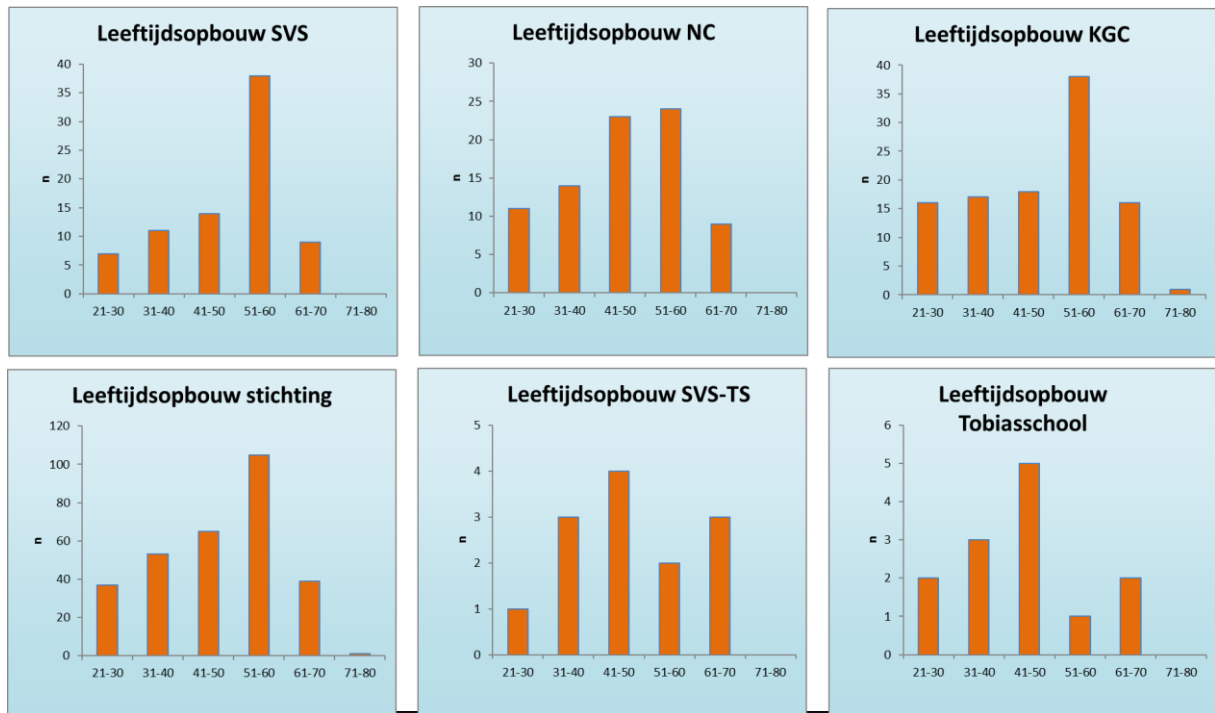
De invoering van de Wet Werk & Zekerheid, met name het ketenbeding daarin, heeft geleid tot een aangescherpte inzet van vervangers. Daardoor is het lastiger geworden om vervangers in zetten.

Kerncijfers

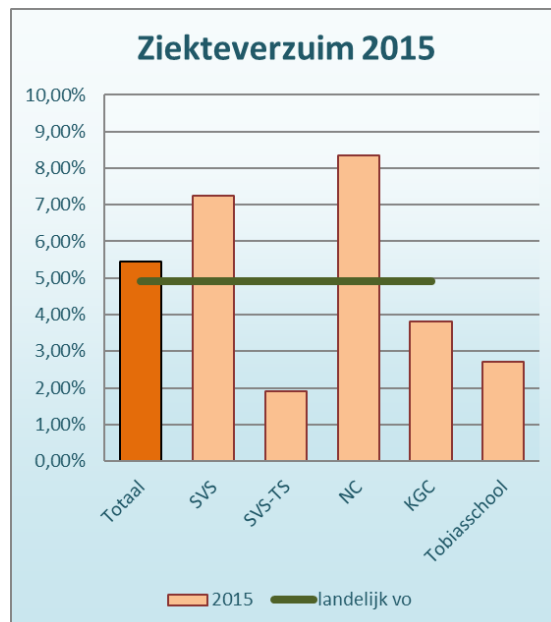
Het personeelsbestand is steeds gemeten op 1 oktober. Weergegeven zijn het aantal voltijdsbanen (fte) exclusief vervangingen en het aantal vrouwen en mannen in dienst.

Leeftijdsofbouw

Het aandeel vijftigers is vrij groot. Opvallend is dat de Stichtse Vrije School relatief weinig jonge personeelsleden heeft.

Ziekteverzuim

Op de Stichtse Vrije School en het Novalis College zijn een aantal langdurig zieken geweest. Hierdoor is het verzuimpercentage aanzienlijk hoger dan het Karel de Grote College. Met alle

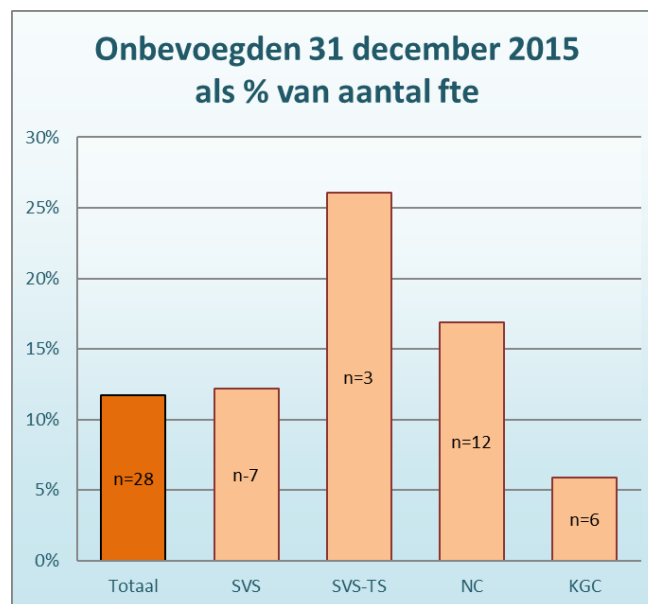
langdurig zieken wordt gesproken en volgen we de Wet Poortwachter. Bij de langdurige zieken worden externe re-integratietrajecten ingezet.

Werkbelevingsonderzoek

In 2015 is een werkbelevingsonderzoek uitgezet onder alle leraren VO. De enquête richtte zich met name op welke lesgebonden taken (onder andere correctiewerk, overleg sectie, nascholing) en niet-lesgebonden taken (bijvoorbeeld surveilleren, mentoraat, schoolfeesten) energie geven en energie kosten. Kort samengevat werd positief gescoord op de primaire taak (lesgeven) en ontplooiing. Minder goed werd gescoord op administratieve taken, correctiewerk, mentortak en balans werk-privé (veel avonden). Elke schoolleider heeft met het personeel besproken welke veranderingen mogelijk zijn die ten goede komen aan de werkbeleving. Ook staat de uitwerking van levensfasebewust personeelsbeleid op de agenda.

Onbevoegden

Het bestuur heeft de onbevoegde leraren (op vier na) verplicht om een bevoegdheid te behalen. Daartoe heeft het bestuur met de onbevoegde leraar een studieovereenkomst afgesloten. Jaarlijks vraagt het bestuursbureau de studieresultaten op om de voortgang te monitoren. Onbevoegden met onvoldoende studievoortgang gaan uit dienst.

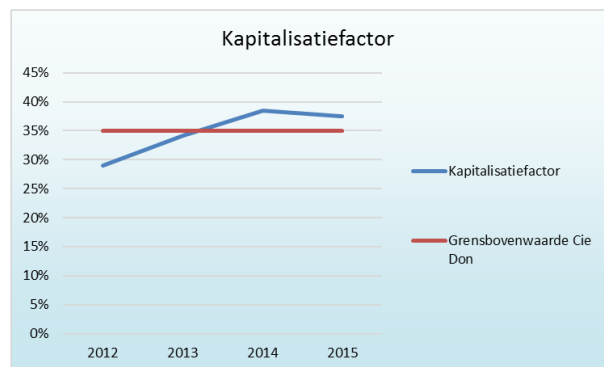
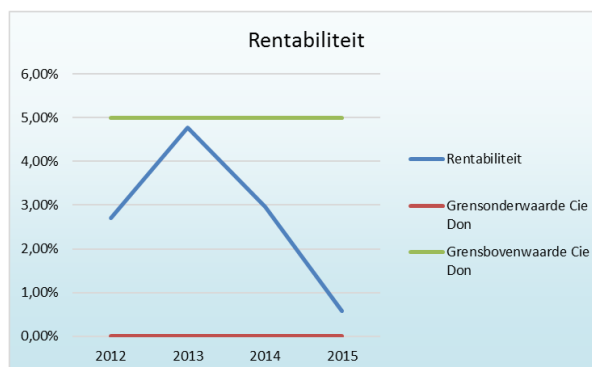
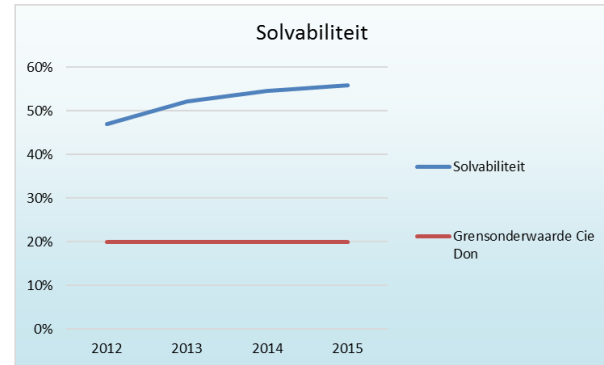
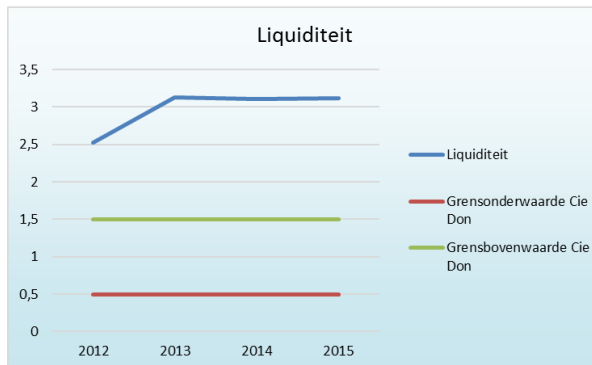
De helft van de onbevoegden studeert binnen één jaar af. (Inmiddels hebben van de 28 onbevoegden vier hun bevoegdheid gehaald en gaan zeven onbevoegden uit dienst.)

Uitkeringen na ontslag

De ontslaguitkeringen komen voor 25% direct ten laste van de scholengemeenschap vo en worden voor 75% verevend over de sector vo. Het is dus van belang om het aantal ontslaguitkeringen te beperken. De scholengemeenschap groeit en heeft daardoor geen uitstroom door gedwongen ontslagen. Ontslag vindt alleen plaats op eigen verzoek en zo nu en dan via een vaststellingsovereenkomst. Het beleid van de scholengemeenschap is om in het belang van de medewerkers en om uitkeringskosten te vermijden slechts in uiterste gevallen tot ontslag over te gaan.

9 Financiële situatie

Financiële kengetallen

Liquiditeit (current ratio) (Vorderingen en liquide middelen (vlottende activa) gedeeld door kortlopende schulden)

De liquiditeit geeft aan of de stichting in staat is om op tijd haar betalingen te doen. Met de vlottende activa (vorderingen die kunnen worden geïnd en liquide middelen (het geld op de bank)) kunnen direct de kortlopende schulden worden voldaan als de liquiditeit niet kleiner is dan 1. De kortlopende schulden bestaan voornamelijk uit aanspraken van personeel ten aanzien van nog niet uitbetaalde vakantiegeld en van instanties als de belastingdienst en het pensioenfonds. Volgens de commissie Don zou de liquiditeit tussen 0,5 en 1,5 moeten zijn. De liquiditeit is gelijk gebleven op 3,1 en is te hoog.

Solvabiliteit (Eigen vermogen gedeeld door totaal vermogen)

De solvabiliteit geeft aan welk deel van het totaal beschikbare vermogen behoort tot het eigen vermogen. Het eigen vermogen bestaat uit: de private en publieke algemene reserves, de bestemmingsreserves en de voorzieningen. Een stichting is solvabel wanneer zij haar financiële verplichtingen kan nakomen. Dat is het geval wanneer de totale bezittingen groter zijn dan de schulden. Voor de minimale solvabiliteit voor scholen noemt de commissie Don een waarde van 20%. De solvabiliteit (incl. voorzieningen) is licht gestegen naar 56% en is daarmee zeer gezond.

Rentabiliteit (Exploitatieresultaat gedeeld door totale baten inclusief rentebaten)

Anders gezegd: het verschil tussen baten en lasten in het boekjaar. De commissie Don adviseert een rentabiliteit tussen 0% en 5%. De rentabiliteit was 0,57%.

Kapitalisatiefactor (Balanstotaal minus de waarde van gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten inclusief rentebaten)

De stichting moet genoeg kapitaal liquide aanhouden als risicobuffer om fluctuaties tussen inkomsten en uitgaven op te vangen (transactieliquideiteit) en om investeringen te betalen. De commissie Don heeft een bovenste signaleringsgrens van afgerond 35% voor grote besturen aangegeven (5% risicobuffer, 17,5% vervangingsinvesteringen en 11,5% transactieliquideiteit). De vo-raad heeft berekend dat 50% een juistere signaleringsgrens is.

De kapitalisatiefactor is iets gedaald naar 37%.

Balans

De **materiële vaste activa** (gebouwen en inventaris) zijn gedaald als gevolg van de afschrijvingen.

De **vorderingen** zijn gestegen.

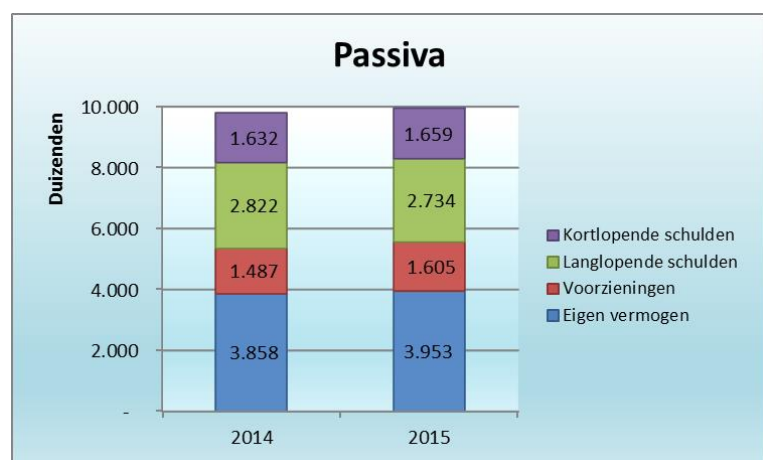
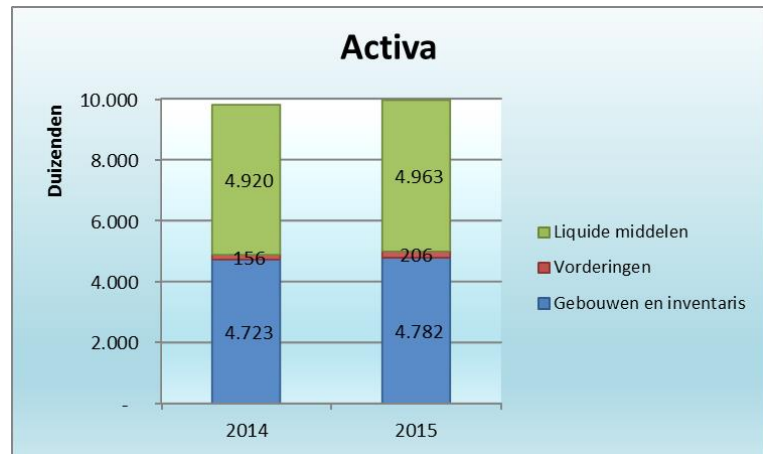
De omvang van de **liquide middelen** (het geld op de bank) is met name gestegen door het positieve exploitatieresultaat van 2015.

Het **eigen vermogen** is gestegen door het positieve exploitatieresultaat van 2015.

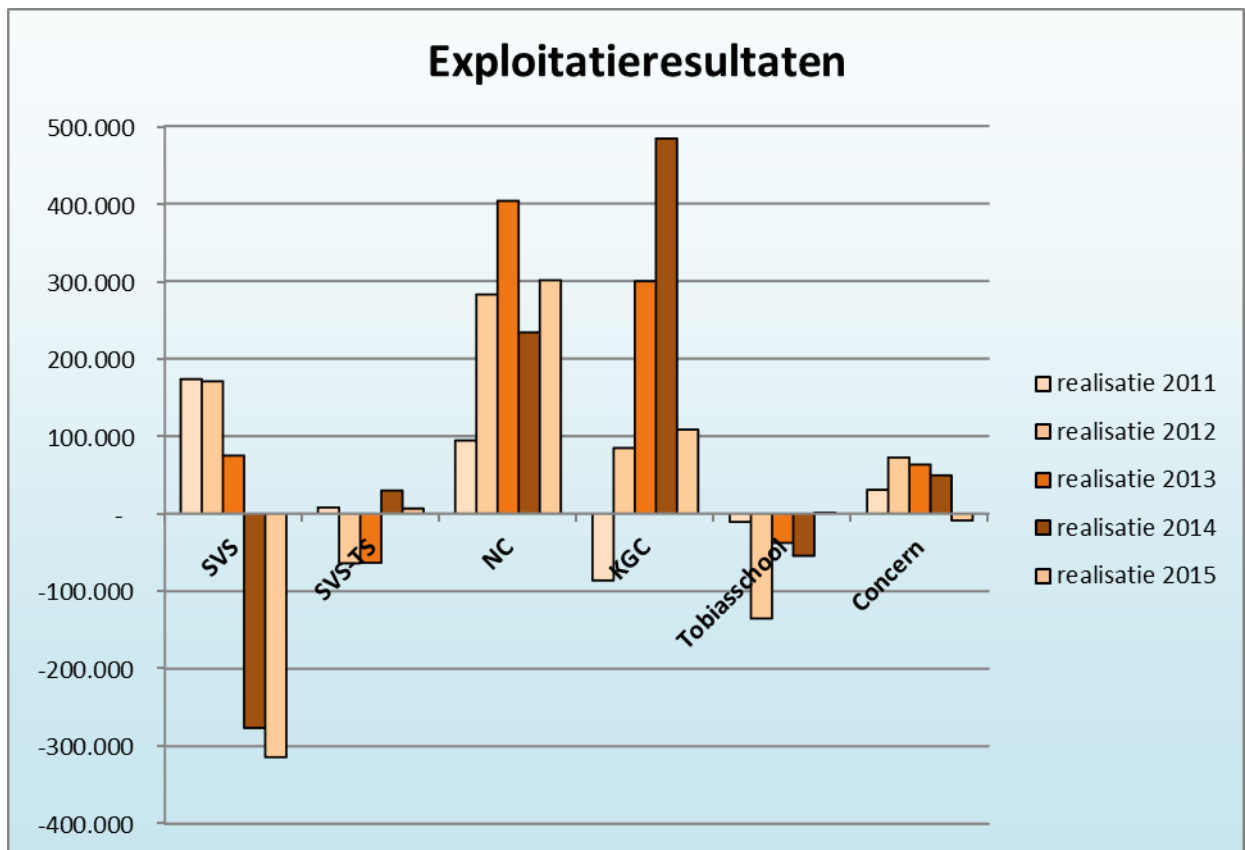
De **voorzieningen** zijn gegroeid door toename van de voorziening onderhoud gebouwen en de voorziening gespaarde uren persoonlijk budget.

De **langlopende schulden** hebben betrekking op de lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten voor financiering van de overname van het gebouw van het Karel de Grote College en daalt geleidelijk door aflossing.

De **kortlopende schulden** zijn licht gestegen.

Exploitatie

De Stichting heeft het boekjaar 2015 afgesloten met een exploitatieresultaat van € 94.774. Dat is het resultaat van diverse over- en onderschrijdingen van budgetten.

De Stichtse Vrije School laat nu tweemaal op rij een stevig exploitatietekort zien. Dat heeft te maken met de grote uitgaven aan opleidingen van personeel (van met name bapo-bevoegden die een vakbevoegdheid halen in opdracht van de school) en de kosten van de invoering van de functiemix.

Tobiaschool heeft door de daling van het aantal leerlingen (mogelijk mede als gevolg van het geïntensiveerde inspectietoezicht) een aantal jaren negatief gedraaid. De kwaliteit van het onderwijs is verbeterd en de school heeft inmiddels basistoezicht. Het aantal leerlingen is gestegen en in 2015 had de school een klein exploitatieoverschot.

Exploitatieoverzicht	realisatie 2015	begroting 2015	realisatie 2014
Baten			
Rijksbijdragen	15.175.145	15.294.194	14.372.475
Overige overheidsbijdragen	503.800	493.815	511.430
Overige baten	881.303	678.907	841.807
Totaal baten	16.560.248	16.466.916	15.725.712
Lasten			
Personele lasten	12.973.707	12.272.556	11.978.386
Afschrijvingen	530.854	521.520	456.137
Huisvestingslasten	1.260.355	1.323.050	1.177.298
Overige lasten	1.568.788	1.613.850	1.522.501
Totaal lasten	16.333.704	15.730.976	15.134.322
Saldo baten en lasten	226.544	735.940	591.390
Financiële baten en lasten	-131.770	-123.938	-124.969
Resultaat	94.774	612.002	466.421

Toelichting

De uitgaven in 2015 volgen over het algemeen netjes de begroting, met uitzondering van de personele lasten. Deze zijn echter wel met goedkeuring van het bestuur zo gestegen. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is bepaald dat de formatieruimte van twee scholen (Karel de Grote College en Novalis College) ruimer mocht zijn. De overige reserves van deze twee scholen zijn ruim op orde door de positieve exploitatieresultaten van de afgelopen jaren.

Verder per school bekeken zijn de resultaten als volgt.

De Stichtse Vrije School heeft een fors verlies gedraaid dat vooralsnog uit het eigen vermogen kan worden gefinancierd. Dit verlies was € 80.000 hoger dan was begroot. Dit heeft met name te maken met de lagere baten uit materiële bekostiging die we te hoog hadden begroot. Verder zijn de overige kosten circa € 20.000 hoger uitgevallen dan de begroting liet zien.

Het Novalis College heeft al enkele jaren vrij hoge exploitatieoverschotten, waardoor het eigen vermogen veel te hoog is geworden. De inkomsten 2015 waren hoger dan begroot, door de hogere ouderbijdragen en de hogere inkomsten uit het samenwerkingsverband.

Het Karel de Grote College heeft vanaf 2012 tot en met 2015 positieve exploitatieresultaten behaald, waarmee de periode van een te laag eigen vermogen is geëindigd en is omgezet in een hoog eigen vermogen. In 2015 laat de school weinig uitschieters zien aan de kostenkant. De school heeft een aantal herintreders aan het werk, die kostenverlagend zijn voor de personeelskosten.

De Tobiasstream heeft door de groei van het aantal leerlingen een positief exploitatieresultaat. De Tobiassschool heeft voor het eerst in vijf jaar een positief exploitatieresultaat laten zien, dat onder andere het gevolg is van een stijging van het leerlingenaantal en een goede bewaking van de uitgaven.

Het concern laat een verlies zien van ca € 8.500 als gevolg van de lage rentebaten.

Nadere analyse exploitatie

De gedetailleerde analyse van begroting 2015 en realisatie 2015 gebeurt in de *Rapportage jaarrekening 2015* waarbij baten en lasten zijn uitgesplitst naar elke school. Hier schetst het bestuur de grote lijnen.

Beknopte analyse realisatie en begroting

Begroot resultaat	612.002
Werkelijk resultaat	94.774
Verschil	-517.228

Baten

Rijksbijdragen	Hoger door o.a. de ophoging van de GPL voor het nieuwe jaar. (€ 128.000). De materiële bekostiging hebben we te hoog begroot.	-119.049	
Overige overheidsbijdragen	Hogere vergoedingen gemeente Nijmegen	9.985	
Overige baten	Opgebouwd uit hogere ouderbijdragen (€ 195.000), hogere inkomsten verhuur (€ 12.000), hogere baten samenwerkingsverbanden (€ 51.000) en lagere overige baten (€ 56.000).	202.396	
			93.332
<i>Hogere baten</i>			93.332

Lasten

Personele lasten	Loonkosten zijn hoger dan begroot (€ 481.000) als gevolg van meer formatieruimte conform de Meerjarenbegroting. Dotatie reservering Persoonlijk budget ad € 58.000. Hogere kosten voor diensten derden (€ 117.000).	-701.151	
Afschrijvingen	Lagere afschrijving gebouwen dan begroot (-/- € 7.000), omdat in de loop van het jaar minder dan wel op een later moment is geïnvesteerd dan dat er was gepland. Hogere afschrijving	-9.334	
Huisvestingslasten	De energiekosten zijn lager uitgekomen dan begroot (-/- € 48.000), aan schoonmaakkosten is (-/-€ 28.000) minder uitgegeven dan begroot in verband met nieuwe contracten.	62.695	
Overige lasten	Aan drukwerk is € 58.000 minder uitgegeven dan begroot was. Dit is met name het gevolg van een fout in de begroting van in één van de scholen ad € 40.000.	45.062	
			-602.728
Financiële baten en lasten	Hogere rentelasten dan was begroot, met name door de lagere rentebaten.	-7.832	
<i>Hogere lasten</i>			-610.560
<i>Verschil</i>			-517.228

Begroting 2016

	Actieve begroting 2016
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/LNW	14.220.968
3.1.2 Overige subsidies OCW	1.062.274
3.1.3 Ontvangen doorbetalingen rijksb	252.370
3.1 Rijksbijdragen	15.535.612
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subs	532.693
3.2 Overige overheidsbijdragen en -sul	532.693
3.5.1 Verhuur	24.000
3.5.5 Ouderbijdragen	561.000
3.5.6 Overige (overige baten)	261.700
3.5 Overige baten	914.700
3 Opbrengsten	16.983.005
4.1.1 Lonen en salarissen	12.912.773
4.1.2 Overige personele lasten	519.412
4.1 Personeelslasten	13.432.184
4.2.2 Materiele vaste activa	586.244
4.2 Afschrijvingen	586.244
4.3.1 Huur	241.800
4.3.2 Verzekeringen	15.500
4.3.3 Onderhoud	185.500
4.3.4 Energie en water	263.000
4.3.5 Schoonmaakkosten	287.000
4.3.6 Heffingen	53.000
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorz	355.000
4.3.8 Overige (huisvestingslasten)	17.500
4.3 Huisvestingslasten	1.418.300
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	428.050
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermi	203.800
4.4.4 Overige (overige lasten)	974.374
4.4 Overige lasten	1.606.224
4 Kosten	17.042.953
5.5 Rentelasten	140.362
5 Financiële baten en lasten	-140.362
1 Resultaat	-200.309

Huisvesting

Het Karel de Grote College heeft ruimtegebrek, waardoor de school lesruimten moet huren. Door de geprognosticeerde groei van de school is de ruimtebehoefte permanent. De school is momenteel bezig met voorbereidingen voor een uitbreiding per 1 januari 2017.

De Stichtse Vrije School heeft in 2015 op eigen terrein een tweede gymzaal gebouwd met gelden van de gemeente Zeist en deels eigen investeringen. Deze gymzaal is in maart 2016 in gebruik genomen.

Treasury management

De financiële middelen van de scholengemeenschap zijn niet belegd. De stichting heeft de liquide middelen ondergebracht binnen het geïntegreerd middelenbeheer van het ministerie van financiën ('schatkistbankieren').

De stichting heeft gelden geleend van BNG ter financiering van de aankoop van de gebouwen van het Karel de Grote College.

Toekomstige ontwikkelingen

Funciemix

In 2015 heeft de school in het kader van de funciemix de laatste LC-benoemingen gedaan met terugwerkende kracht vanaf 1 augustus 2014. Tevens zijn per 1 oktober 2015 leraren benoemd in een LD-functie. Dit leidde en leidt tot hogere loonkosten.

LD-entreerecht

Het bestuur heeft in 2011 met de vakbonden afspraken gemaakt over het niet hoeven invoeren van het LD-entreerecht. Daarmee is een financieel risico verdwenen.

Praktische stroom en Tobiasstroom

De onderwijsinspectie heeft de scholengemeenschap opgedragen om met ingang van 1 augustus 2013 geen leerlingen met een niveau lager dan vmbo-t toe te laten tot de praktische stroom en de Tobiasstroom. De praktische stromen leiden nu toe naar een vmbo-t-diploma. De Tobiassschool zal per 1 augustus 2015 een partnerschap aangaan met OSG Schoonoord, waarbij de leerlingen van de leerjaren 3 en 4 worden ingeschreven bij Schoonoord en de Tobiassschool het onderwijs op de eigen locatie verzorgt. De Stichting gaat met OSG Schoonoord een overeenkomst aan waarbij geregeld wordt dat Schoonoord de bekostiging van de bij Schoonoord ingeschreven leerlingen overdraagt aan de Stichting.

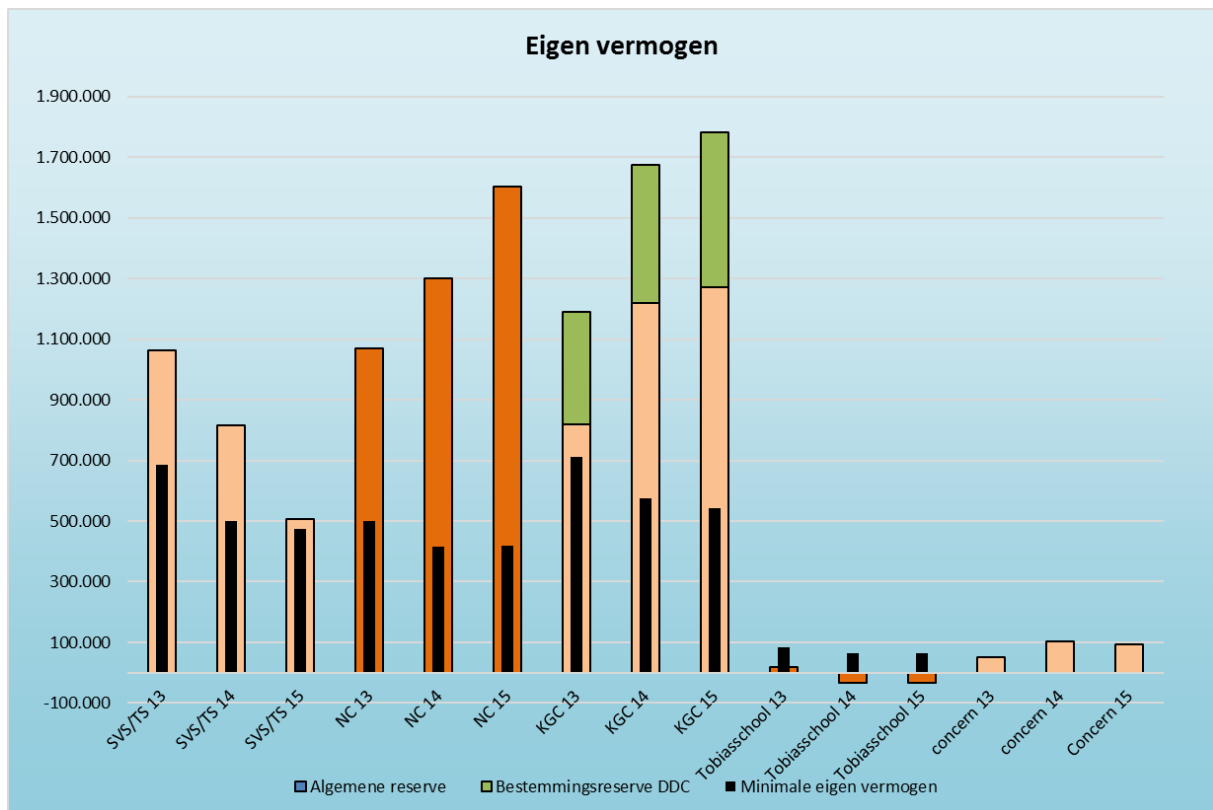
Uitbreiding Karel de Grote College

Karel de Grote College zal eind 2016 een aanliggend gebouw verwerven en aanpassen. De kosten daarvoor worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve Doordecentralisatie huisvesting en uit eigen of vreemd vermogen. Omdat daarmee een einde komt aan de huur van externe huisvesting zullen de huisvestingskosten in de exploitatie min of meer gelijk blijven.

Nieuwbouw Novalis College

Volgens het Integraal Huisvestingsplan van de gemeente Eindhoven kan Novalis College in 2018 de school permanent uitbreiden met 1.550 m² BVO. Door de groei van de school zijn leerlingen nu voor een deel gehuisvest in tijdelijke lokalen. De school heeft voor 2017 een voorbereidingskrediet aangevraagd.

Uitsplitsing reserves

In de grafiek is het eigen vermogen van de stichting uitgesplitst naar de scholen weergegeven over de afgelopen drie jaren. KGC heeft naast het eigen vermogen een reservering gebouw door de doordecentralisatie van de huisvesting. De zwarte balk geeft het minimaal vereiste vermogen weer (zie hoofdstuk 10). Vanaf 2014 is de berekeningswijze van dit vereiste vermogen aangepast wat tot een verlaging leidde. De Stichtse Vrije School (inclusief Tobiasstroom) heeft door de negatieve resultaten van de afgelopen jaren het minimum ongeveer bereikt. De Tobiassschool heeft een negatief eigen vermogen en dient dat vermogen in de komende jaren op peil te brengen.

De opdracht aan de scholen is om het teveel aan eigen vermogen in te zetten in onderwijs.

10 Risicoparagraaf

De risico's die de stichting loopt zijn in categorieën weergegeven. Per risico heeft het bestuur eerst bepaald hoe groot het **financiële belang** is op een schaal van 1 tot en met 5. Een score 1 staat voor een verwaarloosbaar klein belang, een score 5 betekent financiële consequenties die groter zijn dan 1% van de totale baten. Dan volgt een inschatting van de **kans** dat het risico zich echt voordoet. Ook hier een schaal van 1 tot en met 5 met 1 als kleine kans en 5 als grote kans.

Belang			Kans		
Klasse	Percentage	Financiële gevolgen	Klasse	Percentage	Referentiebeeld
1	< 0,05%	kleiner dan 8000	1	10%	1x per 10 jaar
2	0,05% - 0,2%	8000 - 33000	2	30%	1x per 5-10 jaar
3	0,2% - 0,5%	33000 - 83000	3	50%	1x per 2-5 jaar
4	0,5% - 1%	83000 - 166000	4	70%	1x per 1-2 jaar
5	> 1%	groter dan 166000	5	90%	1x per jaar of meer

Vermenigvuldiging van belang en kans levert de omvang van het risico op. Het gaat dus om een score van minimaal 1 en maximaal 25.

Een **structureel risico** doet zich niet eenmalig voor, maar heeft gedurende langere tijd effect op de organisatie. Om structurele risico's te kunnen vergelijken met incidentele risico's moeten ze incidenteel gemaakt worden. Het structurele effect van een risico is bij de meeste organisaties na 2,5 jaar in de begroting geabsorbeerd. Vermenigvuldiging met 2,5 maakt een structureel risico dus vergelijkbaar met een incidenteel risico.

Een (bruto)risico kun je verkleinen door gerichte beheersmaatregelen. Het risico na de maatregelen is het **nettorisico**.

	Leerlingrisico's	Bruto			Netto			Kosten	
		Belang	Kans	Risico	Belang	Kans	Risico	Structureel	Incidenteel
a	Terugloop leerlingen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	€ 600.000	€ 1.500.000
b	Toename leerlingen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	12	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	9		€ 75.000
c	Clustering lesgroepen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	20	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	20		€ 200.000
Bekostigingsrisico's									
d	Ontoereikende bekostiging	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	10	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	10	€ 100.000	€ 250.000
e	Effecten cao	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	10	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	10	€ 130.000	€ 325.000
f	Bezuinigingen overheid	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	10	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	10		€ 200.000
g	Teruglopende ouderbijdragen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	4	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	4	€ 130.000	€ 325.000
Personeelsrisico's									
h	Kosten vervangers	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	9	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	9		€ 50.000
i	Duurder personeelsbestand	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	25	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	0		€ 600.000
j	Uitkeringslasten	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	€ 100.000	€ 250.000
k	Ontslagvergoedingen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	9	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	9		€ 50.000
l	Transitievergoeding	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	15	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	0		€ 40.000
m	Ketenbeding	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	9	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	3		€ 40.000
Organisatie- en risico's									
n	Kwaliteit management	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	10	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	10		> €150.000
o	Kwaliteit beheersorganisatie	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5		> €150.000
Gebouw- en inventarisrisico's									
p	Ontoereikende materiële bekostiging	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	20	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	0		€ 530.000
q	Onvoorzien groot onderhoud	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	4	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	4		€ 100.000
r	Bouwkundige aanpassingen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	8	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	8		€ 100.000
s	Te lage bezettingsgraad	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	4	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	4	€ 62.000	€ 155.000
t	Aanvullende eisen huisvesting	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	12	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	6		€ 100.000
u	Aanpassing inventaris aan onderwijsseisen	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5		€ 200.000
Diverse risico's									
v	Schadeclaim ouders	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	2	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	2		€ 30.000
Renterisico									
w	Renterisico	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	2	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	2	€ 25.000	€ 62.500
Kredietrisico's									
x	Ontoereikende vergoeding huisvesting	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	10	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	10	€ 50.000	€ 125.000
y	Blokkering maandelijks bekostiging	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5		€ 1.000.000
Liquiditeitsrisico									
z	Liquiditeitsrisico	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	5		> €150.000

Met een risicokaart kunnen we in één beeld een overzicht krijgen van de risico's naar kans en financieel gevolg. Een risico in het rode gebied vereist directe aandacht omdat het de continuïteit van de school bedreigt. Risico's in het oranje gebied vragen om aandacht. Risico's in het groene gebied vormen geen gevaar voor de school.

Risicokaart netto risico's					
Financiële gevolgen					
groter dan 166000	a g j o u y z	d e f n		c	
83000 - 166000	q s	r t x			
33000 - 83000	m w	k	b h		
8000 - 33000	v				
kleiner dan 8000					
geen gevolgen					i p
kans	10%	30%	50%	70%	90%

Leerlingrisico's

1. Terugloop leerlingen

Terugloop van het aantal leerlingen kan twee oorzaken hebben: een verminderde populariteit van het vrijeschoolonderwijs (minder instroom en grotere tussentijdse uitstroom) en de demografische leerlingdaling (minder instroom).

Vrijwel alle vrijescholen in Nederland groeien tegen de demografische trend in. Het is daarom lastig om een landelijke demografische ontwikkeling te vertalen in een mogelijke terugloop van een school. Complicerend daarbij is dat in de grote steden slechts een beperkte landelijke terugloop te zien is en vrijescholen ook leerlingen trekken uit de wijde omgeving van grote steden. Een beredeneerde verwachte terugloop bepalen is daarom onmogelijk. Een dalingsscenario omrekenen in een financieel risico kan wel.

Door verminderde instroom en grotere tussentijdse uitstroom kan een school te maken krijgen met een te klein formatiebudget ten opzichte van de omvang van het zittende personeel. Als sprake is van een trend, dan dient de school binnen afzienbare tijd de formatieomvang te verkleinen. Dat kan door een sociaal plan met de vakbonden overeen te komen.

Terugloop vanwege kwesties op één school (twijfel van ouders aan onderwijskwaliteit van de school, een schandaal op een school) treft slechts een deel van de scholengemeenschap, waarbij de andere scholen de financiële gevolgen van een leerlingdaling op één school mede kunnen dragen.

Verminderde populariteit van vrijeschoolonderwijs treft alle scholen in gelijke mate. Gelet op de huidige groei van vrijeschoolonderwijs is de kans daarop redelijk klein.

Financieel gevolg

Een daling van het leerlingaantal van 5% (103 leerlingen) leidt tot een structurele inkomstenderving van ongeveer € 600.000 op jaarbasis (incidenteel: €1.500.000).

Risicobeheersing

Het geven van goed onderwijs dat aansluit bij de vragen van leerlingen en ouders zorgt ervoor dat leerlingen blijven komen. Dat valt samen met de bestaansgrond van de stichting. Daarnaast het inzetten op goede PR.

2. Toename leerlingen

Bij een groei van het aantal leerlingen dient een school de eerste vijf maanden te voorfinancieren. Dat zou tot financiële problemen kunnen leiden. Het Karel de Grote College is uitgegroeid tot de in het RPO afgesproken omvang en zal niet meer groeien. Het Novalis College groeit momenteel beheerst. De Stichtse Vrije School is stabiel.

Financieel gevolg

Voorfinanciering vanuit het eigen vermogen. Per 30 extra leerlingen moet de school eenmalig €75.000 voorfinancieren.

Risicobeheersing

Scholen kunnen ervoor zorgen dat de groei beheerst is, bijvoorbeeld door met één extra 7e klas te starten. Dat levert ook minder risico's op voor een daling van de onderwijskwaliteit door een te snelle groei.

3. Clustering lesgroepen

Bij de overgang van klas 8 naar klas 9 worden leerlingen gedetermineerd naar opleiding (mavo, havo en vwo). Bij ongunstige aantallen per opleiding kan het nodig zijn om een extra lesgroep te vormen die een aantal jaren extra kosten met zich meebrengt.

Financieel gevolg

Het inrichten van een extra lesgroep vanaf klas 9 gedurende twee tot drie jaar. Een extra

lesgroep kost ongeveer €100.000 per jaar, afhankelijk van de mogelijkheden van het combineren van lessen. Kosten zijn dan 2 x €100.000.

Risicobeheersing

Een school kan dat risico beperken door leerlingen te laten instromen in klas 7 in cohorten met basisschooladviezen mavo, havo en vwo met een vastgestelde omvang. Als er echter minder inschrijvingen zijn dan er plekken zijn, worden alle leerlingen toegelaten en zullen in klas 9 extra lesgroepen kunnen ontstaan.

Bekostigingrisico's

1. Ontoereikende bekostiging

Het ministerie van OCW stelt soms aanvullende of verscherpte eisen aan het onderwijs. Een voorbeeld uit het verleden is het verscherpte toezicht op de onderwijstijd, waarbij de scholen meer lessen moesten gaan zonder dat de bekostiging omhoog ging.

Financieel gevolg

De gevolgen zijn lastig in te schatten. Geschat is nu structureel €100.000.

Risicobeheersing

Niet mogelijk.

2. Effecten cao

Bij het afsluiten van een cao rekent de vo-raad de effecten van de afspraken op macroniveau uit en concludeert dat de bekostiging toereikend moet zijn voor de afgesproken maatregelen. Op schoolniveau kan dat wel anders uitpakken.

Financieel gevolg

Structureel 1% van de personeelslasten (€130.000).

Risicobeheersing

Niet mogelijk.

3. Bezuinigingen overheid

In tijden van crisis bezuinigt de overheid op de bekostiging. De financiële gevolgen zijn meestal beperkt omdat de overheid een groot belang aan onderwijs hecht. Als er een grote bezuiniging is, dan is er altijd een gewennings- of overgangperiode waarin de scholen de gelegenheid hebben om zich voor te bereiden op de nieuwe situatie.

Financieel gevolg

Geschat op €200.000.

Risicobeheersing

Niet mogelijk.

4. Teruglopende ouderbijdrage

De vrijwillige ouderbijdragen leverden in 2015 €652.000 aan inkomsten op. Door bijzondere omstandigheden zou het kunnen voorkomen dat die inkomstenbron stopt. De kans dat dat gebeurt en dat dat ook op de drie scholen tegelijk gebeurt is vrij klein.

Financieel gevolg

Een teruggang van 20% kost op jaarbasis €130.000.

Risicobeheersing

Ouders goed betrekken bij het onderwijs en laten zien waar het geld aan wordt besteed. De vestigingen bespreken met de oudergeleding de besteding van de gelden en zorgen voor instemming daarop.

Personeelsrisico's

1. Kosten vervangers

De kosten voor vervanging van zieken betaalt de school zelf. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat de vestigingen vooral bij langdurige afwezigheid van personeelsleden vervangers aanstellen. Het budget daarvoor in de begroting (momenteel €200.000) is berekend op grond van het gewogen vijfjaarsgemiddelde. Als in een jaar de lasten hoger zijn moet de school haar eigen vermogen aanspreken. Door een zorgvuldig ziekteverzuimbeleid probeert de school het ziekteverzuim te beperken en zullen langdurig zieken na twee jaar uit dienst gaan. Daarmee zijn de risico's beperkt.

Financieel gevolg

De meerkosten bovenop het begrote bedrag (€50.000).

Risicobeheersing

Blijven inzetten op een goed ziekteverzuimbeleid.

2. Duurder personeelsbestand

Het personeelsbestand wordt door doorloop in het carrièrepatroon en benoemingen in de functiemix steeds duurder. Het personeelsbestand in 2016 kost drie jaar later €540.000 meer aan personeelslasten.

Financieel gevolg

Grof geschat op €600.000 structureel.

Risicobeheersing

De loonkosten van het zittende personeel zijn voor de komende jaren berekend. Een toename van de loonkosten leidt tot een geleidelijk kleiner beschikbaar formatiebudget, waardoor het risico van een ouder en duurder personeelsbestand is afgedekt. Het netto risico is daardoor nihil.

3. Uitkeringslasten

De uitkeringslasten van ontslagen personeelsleden komen voor 25% direct voor rekening van de school.

Financieel gevolg

Omdat het om een beperkt aantal personen gaat en een beperkt deel van de uitkeringslasten voor rekening van de school komt, zijn de kosten voorsnog beperkt en makkelijk op te vangen in de begroting. Daarnaast hebben sociale partners onlangs de bovenwettelijke ww-uitkering versoberd, waardoor de kosten in de toekomst zullen dalen. Anders wordt het als door een sterke terugloop van leerlingen een groot aantal personeelsleden afvloeit. Bij een daling van 5% van het leerlingaantal zal ruim 8 fte personeel moeten afvloeien. In een situatie van krimp zullen zij moeilijk werk vinden en komt een kwart van de uitkeringskosten van 8 fte voor rekening van de school (€100.000 per jaar).

Risicobeheersing

Zie bij risico terugloop leerlingen.

4. Ontslagvergoedingen transitievergoeding

Ontbindingen van arbeidsovereenkomsten door de kantonrechter of via een beëindigingsovereenkomst kunnen gepaard gaan met een ontslagvergoeding. In de afgelopen jaren was dat incidenteel aan de orde.

Financieel gevolg

De kosten zijn meestal beperkt tot enkele tienduizenden euro's. Ontslagvergoedingen zijn gemaximeerd tot €75.000.

Risicobeheersing Door aanscherping van het personeelsbeleid (gesprekkencyclus,

verzuimbeleid) kunnen personeelsproblemen eerder aan het licht komen en aangepakt worden waardoor we deze kosten beperken.

5. Wet Werk en Zekerheid: Transitievergoeding

Door de wet Werk en Zekerheid dient de school bij ontslag na twee jaar een transitievergoeding te betalen van ongeveer 1/3 maandsalaris per dienstjaar. Voor de school geldt dit voor verlengde tijdelijke dienstverbanden en voor leraren die bezig zijn hun bevoegdheid te halen en dat niet op tijd doen.

Financieel gevolg

Het gaat om een beperkt aantal personeelsleden in meestal lagere salarisschalen. Een ontslag van een fulltimer kost dan nog wel 25.000 euro. Het zal gaan om enkele leraren per jaar met een parttime aanstelling. Kosten grof geschat op €40.000.

Risicobeheersing

Een tweede jaar tijdelijk dienstverband werd vaak overeengekomen om meer tijd te hebben voor de beoordeling van een nieuwe leraar. Dat zal de school minder vaak doen.

6. Wet Werk en Zekerheid: Ketenbeding

Door het ketenbeding hebben werknemers na drie tijdelijke aanstellingen of na twee jaar recht op een vast dienstverband. De school ziet er op toe dat dit recht niet ontstaat, door tijdelijke werknemers niet meer in een vierde dienstverband te benoemen. Door de vele vervangers in de scholen is het denkbaar dat in een incidenteel geval iets over het hoofd gezien wordt, waardoor het recht wel ontstaat.

Financieel gevolg

In dat geval heeft een school een personeelslid extra in dienst waar geen rekening mee is gehouden. Kosten zijn grofweg geschat op €40.000.

Risicobeheersing

De school heeft een zorgvuldige administratie van de tijdelijke benoemingen opgezet. In het onlangs afgesloten onderhandelaarsakkoord cao-vo is afgesproken dat tot 1 oktober 2016 het ketenbeding nog niet van kracht is. In de tussentijd werken sociale partners aan een aangepaste regeling. Dat maakt het netto-risico vooralsnog wat kleiner.

Organisatierisico's

1. Kwaliteit management

Het management is van groot belang voor het welzijn van een school. Slecht management leidt tot ontevreden personeel en een daling van de onderwijskwaliteit. Dat kan een sterk effect hebben op andere risico's. Door de verandering van de bestuursstructuur (college van bestuur, raad van toezicht) is er een sterkere sturing van de bestuurder op het management en kan hij bij problemen in de organisatie sneller ingrijpen.

Financieel gevolg

Niet in te schatten maar hoger dan €150.000.

Risicobeheersing

Verdere professionalisering van het bestuur.

2. Kwaliteit beheersorganisatie

Bij onvoldoende beheersing van en toezicht op de geldstromen kunnen snel grote tekorten ontstaan. De scholen ontvangen per kwartaal uitputtingscijfers van de materiële exploitatie en dienen binnen de begrotingsbudgetten te blijven. Het toezicht in de scholen is nu voldoende op orde en heeft in het verleden niet tot onverwachte grote overschrijdingen geleid. Dat komt mede doordat de materiële uitgaven slechts een klein deel van de begroting innemen.

De uitputting van het formatiebudget is voor rectoren en bestuurder online te volgen in het formatieprogramma FoLeTa. Elke school ontving in het verleden van de bestuurder een formatiebudget en mag dat slechts overschrijden na voorafgaande toestemming van de bestuurder. De scholen hebben zich de afgelopen jaren redelijk aan deze beleidslijn gehouden. We hebben geconcludeerd dat de schoolleiders onvoldoende inzicht hebben in de eigen financiën. Dat heeft mede geleid tot een groot exploitatietekort in 2015 bij de Stichtse Vrije School. Vanaf 2016 werken we met de applicatie Cogix, waarbinnen de schoolleiders zelf hun formatie en de kosten daarvan kunnen plannen en de uitputting in de gaten kunnen houden. We hebben vertrouwen in Cogix, maar de nieuwe aanpak zal zich nog wel moeten bewijzen.

Financieel gevolg

Niet in te schatten maar hoger dan €150.000.

Risicobeheersing

De ingezette aanpak doorzetten.

Gebouw- en inventarisrisico's

1. **Ontoereikende materiële bekostiging**

De scholen besteden veel meer aan materiële lasten dan zij aan materiële bekostiging ontvangen. Oorzaken daarvan zijn de te beperkte materiële bekostiging en de grotere ruimtebehoefte vanwege het vrijeschoolleerplan.

Financieel gevolg

De school besteedt €530.000 meer aan materiële lasten dan zij ontvangt.

Risicobeheersing

De school houdt in zijn begroting rekening met dit risico en daardoor is het risico klein.

2. **Onvoorzien groot onderhoud**

De drie scholen voor vo en de Tobiaasschool werken met een meerjarenplan voor het groot onderhoud en een daaraan gekoppelde voorziening. Een calamiteit kan leiden tot niet (of pas later) voorziene uitgaven.

Financieel gevolg

De situatie zal zich niet op elke school tegelijk voordoen, waardoor scholen van elkaars voorziening kunnen lenen. Bij echte calamiteiten zullen de uitgaven veelal gedekt worden door de verzekering. Daarmee is het belang beperkt.

Risicobeheersing

Een goede, jaarlijks geactualiseerde, onderhoudsplanning

3. **Bouwkundige aanpassingen**

Door onderwijskundige vernieuwingen kan het noodzakelijk zijn om bouwkundige aanpassingen uit te voeren, waarvoor geen subsidie is of wordt verstrekt.

Financieel gevolg

Indicatie is €100.000

Risicobeheersing

Niet mogelijk.

4. **Te lage bezettingsgraad**

Het vrijeschoolonderwijs gebruikt meer ruimte dan regulier onderwijs en heeft daarom een lagere bezettingsgraad van het gebouw. De kosten daarvan zijn beschreven bij het risico Ontoereikende materiële bekostiging.

Bij een daling van het aantal leerlingen zal een school meer ruimte in gebruik hebben dan strikt noodzakelijk. Dat leidt tot een relatieve stijging van de huisvestingslasten.

Financieel gevolg

Bij een daling van 5% van de leerlingen (103) en een bedrag aan huisvestingslasten per leerling van 600 euro zijn de structurele kosten €62.000.

Risicobeheersing

Zie terugloop leerlingen.

5. Aanvullende eisen huisvesting

De huidige schoolgebouwen voldoen aan alle eisen. Nieuwe of verscherpte eisen kunnen de school voor extra kosten plaatsen, zoals in het verleden is gebeurd met aangescherpte eisen aan de brandveiligheid.

Financieel gevolg

In de regel zullen de gemeenten, die verantwoordelijk zijn voor de onderwijshuisvesting, die kosten vergoeden. Het netto risico is daardoor laag.

Risicobeheersing

Niet mogelijk.

6. Inventaris

Aanpassing inventaris aan actuele onderwijskundige eisen.

Financieel gevolg

Mogelijke kosten: 100 euro per leerling; totaal €200.000.

Risicobeheersing

Niet mogelijk.

Diverse risico's**1. Schadeclaims ouders**

Ouders stellen een school sneller dan voorheen juridisch aansprakelijk voor in hun ogen onvoldoende onderwijskwaliteit. In onze school is dat tot heden niet aan de orde geweest.

Financieel gevolg

Als dit voorkomt, zullen mogelijke schadeloosstellingen relatief beperkt zijn en kunnen deze binnen de schoolexploitatie worden opgevangen.

Indicatie is €30.000.

Risicobeheersing

Goede communicatie met ouders verzorgen.

Renterisico**1. Daling rentestand**

Bij een dalende rentestand loopt de stichting rente-inkomsten mis.

Financieel gevolg

De huidige rentestand is laag. Bij de omvang van de liquide middelen van ongeveer 4,95 miljoen euro aan het einde van 2014 en een fictieve rentedaling van 0,5% zou het risico €25.000 zijn. Dat is een beperkt risico.

Risicobeheersing

Niet mogelijk.

Kredietrisico's**1. Ontoereikende vergoeding huisvesting gemeente**

De gemeente Nijmegen verstrekt de school jaarlijks een bedrag (€486.000) voor de instandhouding van het gebouw van het Karel de Grote College. Denkbaar is dat de gemeente het beschikbare budget in tijden van bezuinigingen vermindert. In 2015 is dat

aan de orde geweest en uiteindelijk vrijdeld.

Financieel gevolg

Terugloop inkomsten KGC met €50.000 per jaar.

Risicobeheersing

Dat leidt in eerste instantie niet direct tot problemen omdat de school ongeveer €90.000 overhoudt na betaling van aflossing en rente van de lening. Dat bedrag is bedoeld om toekomstige aanpassingen te financieren. Die kan de school uitstellen.

2. Blokkering maandelijkse bekostiging

Als de school niet (volledig) voldoet aan de subsidievoorschriften, kan het Ministerie van OCW besluiten tijdelijk de maandelijkse subsidie te blokkeren. De kans dat dit gebeurt is laag. De school wil het bedrag van de maandelijkse salarisbetalingen wel aan liquide middelen beschikbaar hebben om in ieder geval nog een maand de salarissen te kunnen doorbetalen.

Financieel gevolg

Het gaat dan om een maandelijks bedrag rond €1.000.000.

Risicobeheersing

Voldoen aan subsidievoorschriften.

Liquiditeitsrisico

1. Te lage liquiditeit

De school beschikt ultimo 2015 over €4.963.000 aan liquide middelen. Daar staan kortlopende schulden van €1.645.000 tegenover. Echter, €620.000 daarvan zijn verplichtingen aan het personeel (aanspraken vakantie-uitkering, bindingstoelage en pensioen). De benodigde gelden daarvoor komen in de bekostiging mee op het moment dat aan de verplichtingen moet worden voldaan. Daarmee is de liquiditeit wat groter dan het kengetal aangeeft en is het risico laag.

Financieel gevolg

Als de liquiditeit sterk zou dalen is het financiële gevolg groter dan €150.000.

Risicobeheersing

Niet nodig.

Gewenste buffervermogen

Op basis van een advies van Govers Accountants kiezen we voor de volgende berekening van het benodigde buffervermogen.

Risicokaart netto risico's					
Financiële gevolgen					
groter dan 166000	a g j o u y z	d e f n		c	
83000 - 166000	q s	r t x			
33000 - 83000	m w	k	b h		
8000 - 33000	v				
kleiner dan 8000					
geen gevolgen					i p
kans	10%	30%	50%	70%	90%

De risicokaart is omgezet naar een risicokaart met risicobedragen. Voor elk vakje is het aantal risico's vermenigvuldigd met het gemiddelde risicobedrag van de regel. Bijvoorbeeld: het tweede vakje in de eerste kolom: 2 risico's x gemiddeld bedrag van €112.500 geeft een risico van €225.000. Voor de eerste rij is een gemiddeld risico van €150.000 aangehouden.

Risicokaart					
Financiële gevolgen					
groter dan 166000	€ 1.162.000	€ 600.000		€ 150.000	
83000 - 166000	€ 249.000	€ 373.500			
33000 - 83000	€ 116.000	€ 58.000	€ 116.000		
8000 - 33000	€ 20.500				
kleiner dan 8000					
Totaal	€ 1.547.500	€ 1.031.500	€ 116.000	€ 150.000	€ -
Kans	10%	30%	50%	70%	90%
Bedrag x kans	€ 154.750	€ 309.450	€ 58.000	€ 105.000	€ -
Totaal	€ 627.200				
Onvoorziene risico's 5%	€ 31.360				
Totaal	€ 658.560				

De risicosom is dus €627.000. De commissie Don gaf aan dat 5% van dat bedrag voor onvoorziene risico's moet worden aangehouden, waarmee de benodigde financiële buffer op €659.000 komt. Deze benodigde financiële buffer wordt meegenomen bij de berekening van de bufferliquiditeit.

11 Toetsing financiële positie

De stichting dient voldoende middelen tot haar beschikking te hebben en ook niet veel meer. De berekening van de nodige buffer is grotendeels gebaseerd op de adviezen van de commissie Don.²

Uitgangspunt is het kapitaal (balanstotaal) van de stichting. De waarde van de gebouwen en terreinen en de bestemmingsreserve doordecentralisatie huisvesting worden daarop in mindering gebracht. Resultaat is het gecorrigeerde kapitaal. Daarmee zijn de effecten van de doordecentralisatie geneutraliseerd.

Aanwezig kapitaal	31-12-2014	31-12-2015
Kapitaal	€ 9.798.787	€ 9.950.951
Af: gebouwen en terreinen	€ -3.744.425	€ -3.764.122
Bestemmingsreserve doordecentralisatie huisvesting	€ -454.398	€ -512.926
Kapitaal gecorrigeerd	€ 5.599.964	€ 5.673.903
Als % van de totale baten (kapitalisatiefactor)	35%	34%

De commissie Don heeft voor de kapitalisatiefactor van grote besturen (baten > 12 miljoen euro) een signaleringsgrens (bovengrens) van 35% gedefinieerd. Onze stichting zit daar precies op.

Benodigd kapitaal	31-12-2014	31-12-2015
Financieringsbehoefte (toekomstige activa, 50% waarde inv. en app.)	€ 883.963	€ 1.011.817
Vervangingswaarde inventaris en apparatuur als % van totale baten	11%	12%
Financieringsbehoefte als % van de totale baten	6%	6%
Benodigde transactieliquiditeit (kortlopende schulden)	€ 1.632.208	€ 1.659.055
Als percentage van de totale baten	10%	10%
Benodigde bufferliquiditeit op basis van risicoanalyse	€ 643.650	€ 658.560
Als % van de totale baten	4%	4%
Totaal benodigd kapitaal	€ 3.159.821	€ 3.329.432
Als % van de totale baten (kapitalisatiefactor)	20%	20%

Het beschikbare kapitaal moet gebruikt kunnen worden voor diverse functies.

² Voor de toetsing van de financiële positie van de bufferliquiditeit zijn de volgende uitgangspunten aangehouden.

- * De voorziening groot onderhoud is toereikend en met de in de meerjarenbegroting geplande dotaties kunnen de onderhoudskosten worden betaald.
- * De private bestemmingsreserve (per 31-12-2015: €1.355.047) staat volledig ter beschikking van de Stichting en is vrij besteedbaar.
- * De langlopende schuld van het gebouw van het Karel de Grote College kan worden afgelost met de ontvangsten van de doordecentralisatie van de gemeente Nijmegen. Ook investeringen in nieuwbouw en renovatie kunnen hieruit worden voldaan (behoudens wat is opgenomen in de publieke bestemmingsreserve).

- * De financiering van de vervanging van inventaris en apparatuur.
De vervangingswaarde van onze inventaris en apparatuur is met 12% van de totale baten laag. Het gemiddelde van scholen in Nederland ligt op 35%.
- * De benodigde transactieliquiditeit is bedoeld om kortlopende schulden te kunnen voldoen en is gelijk aan de kortlopende schulden in de balans.
- * De benodigde bufferliquiditeit is berekend vanuit de risicoanalyse in hoofdstuk 9. De commissie Don adviseerde een bufferliquiditeit van 5% van de baten. Onze stichting zit daar iets onder.

Als de stichting slecht het benodigde kapitaal bezit is de kapitalisatiefactor gedaald tot 20%, ruim onder signaleringsgrens van de commissie Don.

Financiële ruimte	31-12-2014	31-12-2015
Financiële ruimte (verschil aanwezig en benodigd kapitaal)	€ 2.440.143	€ 2.344.472

Zo berekend is de financiële ruimte ultimo 2015 €2.541.388. Als de volledige financiële ruimte is besteed dienen de financiële kengetallen binnen veilige normen te blijven.

Gevolgen inzetten financiële ruimte voor solvabiliteit	31-12-2014	31-12-2015
Eigen vermogen	€ 3.858.038	€ 3.952.812
Financiële ruimte	€ -2.440.143	€ -2.344.472
Eigen vermogen na besteding	€ 1.417.895	€ 1.608.341
Balanstotaal	€ 9.798.787	€ 9.950.951
Financiële ruimte	€ -2.440.143	€ -2.344.472
Balanstotaal na besteding	€ 7.358.644	€ 7.606.480
Solvabiliteit (eigen vermogen/balanstotaal)	19,3%	21,1%

De solvabiliteit blijft boven de ondergrens van 20%.

Verloop liquiditeit	31-12-2014	31-12-2015
Liquide middelen	€ 4.919.589	€ 4.962.943
Vorderingen	€ 156.001	€ 371.777
Financiële ruimte	€ -2.440.143	€ -2.344.472
Buffer vanuit risico-analyse	€ -643.650	€ -658.560
Vlottende activa na besteding	€ 1.991.797	€ 2.331.689
Kortlopende schulden	€ 1.632.208	€ 1.659.055
Liquiditeit	1,22	1,41

Wanneer de volledige financiële ruimte is ingezet en de volledige risicobuffer is ingezet, heeft de stichting een liquiditeit ruim boven de ondergrens van 0,5. Daarmee kan de stichting aan zijn kortlopende verplichtingen voldoen.

De financiële ruimte van €2.344.472 is als volgt verdeeld over de scholen.

Financiële ruimte per school	31-12-2015	31-12-2015
SVS/TS	€ -2.658	
NC	€ 1.153.447	
KGC (bestemmingsreserve DDC)	€ 688.132	€ 512.926
Tobiasschool	€ -101.618	
Concern	€ 94.243	
Totaal	€ 1.831.546	€ 512.926
Totaal generaal		€ 2.344.471

De scholen met een tekort (Tobiasschool en naar verwachting na 2016 ook Stichtse Vrije School) hebben de opdracht om met exploitatieoverschotten hun eigen vermogen op peil te brengen. Novalis College en Karel de Grote College hebben de opdracht om de financiële ruimte ten goede te laten komen aan het onderwijs. Een deel van de financiële ruimte zullen beide scholen moeten reserveren voor de financiering van de uitbreiding van de gebouwen.

Karel de Grote College verwerft op eigen kosten eind 2016 een nieuw gebouwdeel, dat daarna bouwkundig wordt aangepast (totale kosten ongeveer €1.200.000). Een deel van de financiering komt uit de bestemmingsreserve doordecentralisatie. De rest zal uit het eigen vermogensdeel en/of uit vreemd vermogen worden gefinancierd.

Novalis College zal binnen enkele jaren het schoolgebouw permanent gaan uitbreiden, grotendeels op kosten van de gemeente Eindhoven. We verwachten dat het Novalis College ook zelf zal investeren in deze uitbreiding.

12 Continuïteitsparagraaf

A Gegevensset

A1 Personeel en leerlingen

Kengetal	2015	2016	2017	2018
Stand 31-12				
Leerlingaantallen excl vavo	2076	2097	2119	2128
Personele bezetting in fte	194,30	187,0	184,4	183,7
Bestuur/management	6,89	6,9	6,9	6,9
Personeel primair proces	148,33	142,1	140,1	139,6
Ondersteunend personeel	39,08	38,0	37,4	37,2

Toelichting op de kengetallen

Ten behoeve van de jaarbegroting en de meerjarenbegroting stellen we een leerlingenprognose op. Vanuit de cijfers van het verleden is een prognose gemaakt van het aantal leerlingen in de toekomst. Deze prognose wordt in het voorjaar aangepast op de reeds bekende instroom voor het komende schooljaar.

Vrijescholen in Nederland groeien. Bij het Karel de Grote College In Nijmegen is de groei gelimiteerd tot de huidige omvang (ruim 750 leerlingen) door afspraken binnen het RPO. Het Novalis College zal doorgroeien van 564 leerlingen nu naar 594 leerlingen in 2018. De Stichtse Vrije School behoudt een vrij constant aantal van iets boven 600 leerlingen met daarbij ongeveer 70 leerlingen in de Tobiasstroom.

De weergegeven personele bezetting in 2015 is inclusief alle tijdelijke uitbreidingen. In 2016 en verder is de basisformatie weergegeven.

De personele bezetting daalt licht vooral door bezuinigingen op de Stichtse Vrije School en door het duurder wordende personeelsbestand waardoor minder fte beschikbaar is bij dezelfde loonkosten.

A2 Meerjarenbalans

Balans	2015	2016	2017	2018
Activa				
Vaste activa				
Immateriële activa	0			
Materiële activa	4.782.446	4.695.335	5.274.285	4.798.528
Financiële activa	0	0	0	0
Totaal vaste activa	4.782.446	4.695.335	5.274.285	4.798.528
Vlottende activa				
Vorderingen	205.562	205.562	205.562	205.562
Liquide middelen	4.962.943	4.857.098	4.192.151	4.757.636
Totaal vlottende activa	5.168.505	5.062.660	4.397.713	4.963.198
Totaal activa	9.950.951	9.757.995	9.671.998	9.761.726
Passiva				
Eigen vermogen	3.952.812	3.793.880	3.602.105	3.570.316
Algemene reserve	3.439.886	3.190.954	2.909.179	2.787.390
Bestemmingsreserves	512.926	602.926	692.926	782.926
Overige reserves/fondsen	0			
Voorzieningen	1.604.709	1.503.184	1.541.462	1.595.479
Langlopende schulden	2.734.375	2.646.875	2.559.375	2.471.875
Kortlopende schulden	1.659.055	1.814.056	1.969.056	2.124.056
Totaal Passiva	9.950.951	9.757.995	9.671.998	9.761.726

Toelichting op de balans

De materiële activa zijn berekend aan de hand van de meerjareninvesteringsplannen van de verschillende scholen. Zo zijn de geplande investeringen en de berekende afschrijvingen bepaald. In 2017 vindt een stijging plaats, deze houdt verband met de geplande uitbreiding van de huisvesting van het Karel de Grote College.

De vlottende activa zijn bepaald op basis van de diverse fluctuaties van de kasstromen (op basis van het kasstroomoverzicht). Met de grote reeds voorziene wijzigingen hiervan is rekening gehouden, waaronder de aflossingen, afschrijvingen, investeringen en het geprognosticeerde resultaat.

Het Eigen Vermogen is gemuteerd met de begrote resultaten, waarbij het bestemmingsfonds publiek (bestemmingsreserve gebouwen van het Karel de Grote College als gevolg van de doordecentralisatie) is gemuteerd met het overschot aan ontvangen gelden van de gemeente Nijmegen.

De voorzieningen zijn gemuteerd met de geplande dotaties en de verwachte onttrekkingen.

De langlopende schulden zijn gemuteerd met de afgesproken aflossingen.

De kortlopende schulden vormen de sluitpost van de balans.

Vooralsnog worden geen wijzigingen verwacht in de financieringsstructuur. Aangezien de stichting voldoende liquide middelen heeft, is de verwachting dat de uitbreiding van de huisvesting van het Karel de Grote College vanuit de liquide middelen kan worden voldaan. Aangezien de liquide middelen uitstaan bij het Ministerie van Financiën (door middel van schatkistbankieren) heeft de

stichting de mogelijkheid om de roodstandfaciliteit aan te vragen; deze mag maximaal 10% van de baten bedragen.

Raming van baten en lasten

Baten en lasten	2015	2016	2017	2018
Baten				
Rijksbijdrage	15.175.145	15.713.214	15.635.111	15.775.997
Overige overheidsbijdragen en subsidies	503.800	532.693	530.000	530.000
College-, cursus- en/of examengelden	0	0	0	0
Baten werk in opdracht van derden	0	0	0	0
Overige baten	881.303	934.800	941.200	947.700
Totaal baten	16.560.248	17.180.707	17.106.311	17.253.697
Lasten				
Personeelslasten	12.973.707	13.566.871	13.567.338	13.686.142
Afschrijvingen	530.854	582.332	590.285	499.757
Huisvestingslasten	1.260.355	1.431.800	1.384.000	1.346.200
Overige lasten	1.568.788	1.617.174	1.615.528	1.616.678
Totaal lasten	16.333.704	17.198.177	17.157.151	17.148.777
Saldo baten en lasten gewone bedrijfsvoering	226.544	-17.470	-50.840	104.920
Saldo financiële bedrijfsvoering	-131.770	-141.462	-140.935	-136.709
Saldo buitengewone baten en lasten				
Totaal resultaat	94.774	-158.932	-191.775	-31.789

Toelichting op de raming Baten en Lasten

Het saldo van de financiële bedrijfsvoering heeft te maken met de rente die de stichting betaalt op de langlopende schuld die is aangegaan bij de verwerving van het pand van het Karel de Grote College als gevolg van de doordecentralisatie die is gerealiseerd in de gemeente Nijmegen.

Hiervan is de te ontvangen rente van circa € 7.000 per jaar in mindering gebracht.

De negatieve exploitatiesaldi ontstaan doordat scholen bezig zijn om hun overtollige vermogen in te zetten in onderwijsactiviteiten.

Het personeelsbestand wordt de komende jaren duurder door benoemingen in leraar LC- en leraar LD-functies en door doorgroei in de functieschalen. Deze toename van de loonkosten is verwerkt in de meerjarenbegroting.

Het overheidsbeleid leidt tot veranderingen in de bekostiging die zo mogelijk in de meerjarenbegroting zijn verwerkt.

Voor alle gebouwen wordt de meerjarenonderhoudsplanung jaarlijks geactualiseerd en is de dotatie aan de voorziening afgestemd op de voorziene onderhoudskosten.

Elke school heeft een meerjareninvesteringsplanung waarvan de verwachte afschrijvingen zijn opgenomen in de meerjarenbegroting tot en met 2020/2021.

Stichtse Vrije School heeft, zeker na de bouw van een extra gymzaal huisvesting van voldoende omvang.

Novalis College heeft door de constante groei behoefte aan uitbreiding van de huisvesting. De gemeente Eindhoven voorziet daarin door plaatsing van noodlokalen. In het gemeentelijke IHP staat permanente uitbreiding van de school voor 2018 gepland. De school heeft voor 2017 een

bouwvoorbereidingskrediet aangevraagd. Naar verwachting zal de school uit eigen middelen meefinancieren.

Karel de Grote College zal eind 2016 een aanliggend gebouw verwerven om te voorzien in de eigen ruimtebehoefte. De huidige huurlocaties zullen dan worden afgestoten. De kosten van aankoop en verbouwing zijn ongeveer €950.000 en worden uit het eigen en/of met vreemd vermogen gefinancierd.

Alle scholen zetten in op versterking van het vakmanschap van leraren. Dat leidt tot hogere kosten voor nascholing en interne scholing.

De Stichtse Vrije School is bezig om de hoogste leerjaren van de Tobiasstroom bekostigingstechnisch onder te brengen bij een reguliere school om daarmee een afsluiting op vmbo-b/k-niveau te kunnen verzorgen. Daar zijn kosten aan verbonden (opgenomen in de meerjarenbegroting) en het effect op de hoeveelheid leerlingen op de Tobiasstroom is ongewis.

Planning en Control

De inzet van middelen en personeel wordt over een periode van vijf jaar doorgerekend in de meerjarenbegroting/formatie. Vanuit de leerlingaantallen en –stromen van de afgelopen vijf jaren en de verwachtingen voor de toekomst wordt het aantal leerlingen in de komende jaren geprognoseerd. Voor het zittende personeel worden de feitelijke loonkosten in de komende jaren begroot, investeringen worden in een meerjareninvesteringsplan opgenomen en aan het onderhoud ligt een meerjarenonderhoudsplanning ten grondslag waarop de omvang en de dotatie aan de onderhoudsvoorziening is gebaseerd. Op basis van deze gegevens wordt de ruimte voor uitgaven aan personeel in de komende vijf jaren begroot.

Sinds eind 2015 werkt de school met de financiële applicatie Cogix waarmee de scholen beter hun (meerjaren)begroting kunnen maken en de uitputting van budgetten kunnen bewaken.

B Overige rapportages

B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Govers Accountants heeft in voorjaar 2015 de stichting aan de hand van een In Control Framework de maat genomen. De conclusies waren als volgt.

Op totaalniveau is SG voor Vrijeschoolonderwijs nog niet in control, maar er zijn relatief weinig verbeterpunten nodig om daar te komen. Er zijn vier onderdelen waarop SG voor Vrijeschoolonderwijs in control is, namelijk Meerjarenbegroting, Risicobeheersing, Jaarrekening en Jaarbegroting. Op het onderdeel Administratieve organisatie en interne beheersing zit SG voor Vrijeschoolonderwijs dicht tegen in control zijn aan. Hiervoor zijn slechts enkele verbeteringen nodig. Op het onderdeel Tussentijdse cijfers en prognose einde jaar scoort SG voor Vrijeschoolonderwijs wel boven de kritische grens, maar is nog niet in control. Dit is ook een onderdeel dat voor SG voor Vrijeschoolonderwijs op dit moment als wat minder belangrijk wordt beschouwd, omdat men reserves aan het afbouwen is en er dus geen sprake is van financiële problemen.

Het bestuur is nu bezig om de adviezen van Govers Accountant om in control te geraken, op te volgen. In de loop van schooljaar 2017/2018 zal opnieuw een onderzoek plaatsvinden.

B2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Stichtse Vrije School verwacht een fors exploitatietekort over 2016. De school is bezig om bezuinigingen te realiseren, die vanaf 1 augustus 2016 geleidelijk (vanwege personeelsfrictie) het

tekort zullen terugbrengen. Aangezien Stichtse Vrije School ultimo 2015 ongeveer het vereiste eigen vermogen bezat zal door de verwachte terugloop van het eigen vermogen door de tekorten betekenen de andere vestigingen hun overschot aan eigen vermogen niet volledig vrij kunnen inzetten.

Novalis College groeit. De school kan in 2018 permanente uitbreiding realiseren, waarmee de gebouwcapaciteit op 682 leerlingen komt. Het is goed mogelijk dat de school dat aantal leerlingen in 2018 nog niet heeft, waardoor het gebouw onderbezet zal zijn.

B3 Rapportage toezichhoudend orgaan

De raad van toezicht heeft een auditcommissie ingesteld bestaande uit twee leden van de raad. De auditcommissie bespreekt met de bestuurder en de stafmedewerker formatie en financiën in november de jaarbegroting en in mei de jaarrekening en de meerjarenbegroting. De commissie doet schriftelijk verslag van de bevindingen aan de raad en adviseert de raad rond de goedkeuring van deze financiële documenten.

De voorzitter van de raad van toezicht bespreekt tweemaandelijks met de bestuurder de ontwikkelingen in de scholen.

Goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 6 juni 2016.

13 Ondertekening

Nijmegen, 6 juni 2016

F.L.Ebskamp
Voorzitter College van Bestuur

14 Bijlagen

Nevenfuncties leden Raad van Toezicht

Piet-Hein Kolff

- * Geen

Linda Scheeres

- * Geen

Eric de Zeeuw

- * Lid WMO adviesraad van de gemeente Wageningen (bezoldigd)

Menno Pistorius

- * Lid sectoraal advies college HGZO (hoger gezondheidszorg onderwijs), Vereniging van Hogescholen (onbezoldigd)

Manny Liebrecht

- * Geen

Jan Spijkers

- * Lid Raad van Toezicht Stichting OVOO (Openbaar Voortgezet Onderwijs Oss), het Mondriaan College in Oss (bezoldigd)
- * Vrijwilliger telefoon/chat Sensor Gelderland (onbezoldigd)
- * Mentor School's Cool Nijmegen (onbezoldigd)
- * Bemiddelaar Buurtbemiddeling Oss (onbezoldigd)

Martijn de Loor

- * Voorzitter bestuur BENG! – Biltse energiecoöperatie (onbezoldigd)
- * Visitator bij Cognitum – visitatiebureau voor woningcorporaties (bezoldigd)
- * Docent HAN Master Management en Innovatie (bezoldigd)

Nevenfuncties voorzitter College van Bestuur

- * Voorzitter algemeen bestuur Vrije Scholen Rijnstreek (bezoldigd)
- * Lid bestuur coöperatie vo (compacte scholen) (onbezoldigd)
- * Vertegenwoordiger van Vereniging van vrijescholen bij European Council for Steiner Waldorf Education (bezoldigd)
- * Lid curatorium Waarde(n) van vrijeschoolonderwijs (onbezoldigd)

15 Jaarrekening 2015

Inhoudsopgave

Balans per 31 december 2015	55
Staat van baten en lasten over 2015	56
Kasstroomoverzicht 2015	57
Grondslagen voor de jaarrekening	58
Toelichting op de balans 2015	60
Model G	64
Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten	65
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2015	66
Segmentatie	70
Honoraria van de accountant	71
Wet Normering Topinkomens (WNT)	72
Risicoparaagraaf	73
Overige gegevens	74
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	75
Gegevens over de rechtspersoon	77
Financiële kengetallen	78

Balans per 31 december 2015
(na resultaatbestemming)

ACTIVA

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
Vaste activa		
Materiële vaste activa	4.782.446	4.723.197
	<u>4.782.446</u>	<u>4.723.197</u>
Vlottende activa		
Vorderingen	205.562	156.001
Liquide middelen	4.962.943	4.919.589
	<u>5.168.505</u>	<u>5.075.590</u>
Totaal activa	<u><u>9.950.951</u></u>	<u><u>9.798.787</u></u>

PASSIVA

Eigen vermogen	3.952.812	3.858.038
Voorzieningen	1.604.709	1.486.666
Langlopende schulden	2.734.375	2.821.875
Kortlopende schulden	1.659.055	1.632.208
Totaal passiva	<u><u>9.950.951</u></u>	<u><u>9.798.787</u></u>

Staat van baten en lasten over 2015

	<u>2015</u>	<u>Begroting 2015</u>	<u>2014</u>
Baten			
Rijksbijdragen	15.175.145	15.294.194	14.527.909
Overige overheidsbijdragen	503.800	493.815	511.430
Overige baten	881.303	678.907	841.807
Totaal baten	<u>16.560.248</u>	<u>16.466.916</u>	<u>15.881.146</u>
Lasten			
Personele lasten	12.973.707	12.272.556	12.133.820
Afschrijvingen	530.854	521.520	456.137
Huisvestingslasten	1.260.355	1.323.050	1.177.298
Overige lasten	1.568.788	1.613.850	1.522.501
Totaal lasten	<u>16.333.704</u>	<u>15.730.976</u>	<u>15.289.756</u>
Saldo baten en lasten	226.544	735.940	591.390
Financiële baten en lasten	-131.770	-123.938	-124.969
Resultaat	<u><u>94.774</u></u>	<u><u>612.002</u></u>	<u><u>466.421</u></u>

Kasstroomoverzicht 2015

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat (saldo baten en lasten)	226.544	591.390
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	530.854	456.137
- Mutaties voorzieningen	118.043	119.191
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Vorderingen	-49.561	37.308
- Schulden	26.847	181.270
	<u>626.183</u>	<u>793.906</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		
Ontvangen interest	7.239	19.134
Betaalde interest	-139.009	-144.103
	<u>-131.770</u>	<u>-124.969</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>720.957</u>	<u>1.260.327</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-590.103	-599.617
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in immateriële vaste activa	0	0
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	0	0
Investerings in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	0	0
Mutaties leningen	0	0
Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-590.103</u>	<u>-599.617</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	-87.500	-87.500
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>-87.500</u>	<u>-87.500</u>
Mutatie liquide middelen	<u>43.354</u>	<u>573.210</u>
Eindstand liquide middelen	4.962.943	4.919.589
Beginstand liquide middelen	4.919.589	4.346.379
Mutatie liquide middelen	<u>43.354</u>	<u>573.210</u>

Grondslagen voor de jaarrekening

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De organisatie is een Stichting; de voornaamste activiteiten van de Stichting bestaan uit het bieden van vrijeschoolonderwijs aan leerlingen van zes tot en met achttien jaar.

De stichting omvat:

- Een scholengemeenschap voor voortgezet vrijeschoolonderwijs met drie vestigingen, het Karel de Grote College te Nijmegen, de Stichtse Vrije School te Zeist (met een afdeling leerwegondersteunend onderwijs: de Tobiasstroom) en het Novalis College te Eindhoven, die elk op onderwijskundig gebied vrij zelfstandig opereren.
- Een vrijeschool voor speciaal basisonderwijs, de Tobiassschool te Zeist.

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De cijfers van 2014 zijn indien noodzakelijk geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2015 mogelijk te maken.

Waardering van de activa en passiva

De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de Stichting.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd voor zover de verkrijgings- of vervaardigingsprijs hoger is dan € 1.000. De waardering geschiedt tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijving. De afschrijving is gebaseerd op de economische levensduur.

Investeringsubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de materiële vaste activa.

De afschrijvingspercentages bedragen:

- Gebouwen en nieuwbouw	2,5% - 3,86%
- Verbouwingen	10%

Inventaris en apparatuur

De afschrijvingspercentages bedragen:

- computers	25%
- overige inventaris en apparatuur	10 tot 20%
- Boeken en methodes	20%

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen de reële waarde gewaardeerd.

Grondslagen voor de jaarrekening (vervolg)

Passiva

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen, onderhoudsvoorziening en overige voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
- er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Uitzondering op voorgaande voorwaarden betreft de voorziening voor groot onderhoud. De toevoegingen aan deze voorziening zijn bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

Pensioenvoorziening

Voor het personeel van de Stichting zijn de pensioenen ondergebracht bij ABP, een bedrijfstakpensioenfonds. Deze regeling is te kwalificeren als een toegezegd pensioenregeling.

Deze wordt – overeenkomstig de in de RJ aangereikte vereenvoudiging – in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Voorziening personeelsbeloningen

Voor de beloningen welke de stichting verschuldigd is aan het personeel op basis van de arbeidsvoorwaarden gedurende het dienstverband neemt de stichting een voorziening op per balansdatum. Deze voorziening wordt slechts opgenomen indien sprake is van opgebouwde rechten.

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening gebouwen is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan. De werkelijk bestede bedragen worden in mindering gebracht op de voorziening.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden opgenomen. Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Bepaling van het exploitatiesaldo

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben met uitzondering van de ouderbijdrage welke wordt verantwoord op het moment van ontvangst.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting op de balans per 31 december 2015

Materiële vaste activa

	Verkrijgings- prijs t/m 2014	Afschrij- vingen t/m 2014	Boekwaarde 1-jan-15	Inves- teringen 2015	Desinves- teringen 2015	Afschrij- vingen 2015	Boekwaarde 31-dec-15	Afschr. %
Gebouwen en terreinen								
<u>Zeist</u>								
Nieuwbouw (oud)	353.689	252.713	100.976	0	0	14.425	86.551	3,86%
Verbouwing	638.494	323.559	314.935	0	0	63.850	251.085	10,00%
Gymzaal (in aanbouw)	0	0	0	166.215	0	0	166.215	
<u>Eindhoven</u>								
Nieuwbouw (deel)	231.502	49.194	182.308	0	0	5.788	176.520	2,50%
Verbouwing	308.066	175.734	132.332	0	0	30.807	101.525	10,00%
Endinet afkoop WKO	0	0	0	54.450	0	0	54.450	20,00%
<u>Nijmegen</u>								
Doordecentralisatie								
Gemeente Nijmegen	3.492.986	611.273	2.881.713	0	0	87.324	2.794.389	2,50%
Verbouwing	81.830	14.361	67.469	0	0	8.183	59.286	10,00%
<u>Concern</u>								
Verbouwing	22.500	3.187	19.313	0	0	2.250	17.063	10,00%
<u>Tobiasschool</u>								
Verbouwing	63.413	18.034	45.379	0	0	6.341	39.038	10,00%
Saldo	5.192.480	1.448.055	3.744.425	220.665	0	218.968	3.746.122	
Inventaris en apparatuur								
Computers	580.141	208.627	371.514	162.704	0	157.382	376.836	25,00%
Overige apparatuur	81.445	46.675	34.770	29.952	0	16.108	48.614	20,00%
Meubilair e.d.	1.362.047	782.188	579.859	176.782	0	149.165	607.476	10,00%
	2.023.633	1.037.490	986.143	369.438	0	322.655	1.032.926	
Investeringsubsidies	176.917	145.849	31.068	0	0	17.692	13.376	
Saldo	1.846.716	891.641	955.075	369.438	0	304.963	1.019.550	
Boeken en methodes	37.459	13.762	23.697	0	0	6.923	16.774	
Totaal materiële vaste activa	7.076.655	2.353.458	4.723.197	590.103	0	530.854	4.782.446	

Toelichting op de balans per 31 december 2015 (vervolg)

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Ministerie van OCW		
Ministerie van OCW inz. lumpsum	29.095	28.367
Ministerie van OCW inz. prestatiebox	547	0
Totaal Ministerie van OCW	<u>29.642</u>	<u>28.367</u>
Overige vorderingen		
Gemeente inzake nieuwbouw Zeist	88.678	0
Gemeente inzake noodlokaal	0	29.754
Vervangingsfonds	2.853	6.252
Overige vorderingen	17.621	13.870
Totaal overige vorderingen	<u>109.152</u>	<u>49.876</u>
Overlopende activa		
Nog te ontvangen rente	942	8.128
Overige	65.826	69.630
Totaal overlopende activa	<u>66.768</u>	<u>77.758</u>
Totaal vorderingen	<u><u>205.562</u></u>	<u><u>156.001</u></u>
Liquide middelen		
Ministerie van Financiën (Rekening Courant)	2.948.031	1.889.354
Banken	12.420	24.494
Kasmiddelen	2.492	5.741
Ministerie van Financiën (Deposito)1)	2.000.000	3.000.000
	<u>4.962.943</u>	<u>4.919.589</u>

1) € 2.000.000 looptijd t/m 03-09-2016

1) € 1.000.000 looptijd t/m 24-01-2015
€ 2.000.000 looptijd t/m 03-09-2015

De liquide middelen staan vrij ter beschikking van de Stichting met uitzondering van de deposito's.

Toelichting op de balans per 31 december 2015 (vervolg)

PASSIVA

Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2014	Bestemming expl. Saldo 2015	Overige mutaties 2015	Saldo 31-12-2015
Algemene reserve	2.048.593	18.777	-58.528	2.008.842
Algemene reserve privaat	1.355.047	75.997	0	1.431.044
Bestemmingsreserve publiek 1)	454.398	0	58.528	512.926
Totaal eigen vermogen	3.858.038	94.774	0	3.952.812

1) de bestemmingsreserve is het saldo voortkomende uit de opbrengst van de Gemeente Nijmegen inzake de doordecentralisatie gebouwen minus de hieraan gerelateerde kosten en zullen in de toekomst gebruikt worden voor nieuwe investeringen en/of onderhoudskosten welke niet opgenomen zijn in de onderhoudsvoorziening.

Voorzieningen

	Saldo 31-12-2014	Dotaties 2015	Onttrek- kingen 2015	Saldo 31-12-2015
Jubilea	149.345	26.586	12.221	163.710
Gespaarde uren persoonlijk budget	55.738	57.720	0	113.458
Totaal personeelsbeloningen	205.083	84.306	12.221	277.168
Onderhoud gebouwen	1.281.583	355.000	309.042	1.327.541
Totaal voorzieningen	1.486.666	439.306	321.263	1.604.709

Looptijd voorzieningen

	Saldo 31-12-2015	< 1 jaar	>1 jaar	Totaal
Jubilea	163.710	9.310	154.400	163.710
Gespaard budget	113.458	113.458	0	113.458
Onderhoud gebouwen	1.327.541	456.525	871.016	1.327.541
	1.604.709	579.293	1.025.416	1.604.709

Toelichting op de balans per 31 december 2015 (vervolg)

Langlopende schulden

	Stand per 31-12-2014	Aangegane lening 2015	Naar kortlopend 2015	Stand per 31-12-2015	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rentevoet
Hypotheek BNG	2.821.875	0	87.500	2.734.375	350.000	2.384.375	4,83%
	<u>2.821.875</u>	<u>0</u>	<u>87.500</u>	<u>2.734.375</u>	<u>350.000</u>	<u>2.384.375</u>	

De looptijd van deze vaste lening o/g is 40 jaar ingaande 3 maart 2008.

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Kortlopende schulden		
Kredietinstellingen (BNG - kortlopende deel)	87.500	87.500
Crediteuren	179.961	138.853
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	612.284	505.632
Belastingen BTW	253	37
Schulden terzake pensioenen	142.746	157.230
Overige kortlopende schulden	76.357	132.437
Totaal kortlopende schulden	<u>1.099.101</u>	<u>1.021.689</u>
Overlopende passiva		
Subsidie zij-instromers	14.075	0
Niet-geoormerkte subsidies OCW	20.000	4.000
Gemeente Eindhoven inzake noodlokaal	32.314	0
Gemeente Zeist inzake nieuwbouw	0	136.471
Vakantiegeld	440.062	413.006
Bindingstoelage	37.668	41.566
Accountants- en administratiekosten	15.835	15.476
Totaal overlopende passiva	<u>559.954</u>	<u>610.519</u>
Totaal kortlopende schulden	<u><u>1.659.055</u></u>	<u><u>1.632.208</u></u>

41202

Brinnr:

Bestuur: Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de beschikking geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Subsidie voor studieverlof 2015	706736-1	21-9-2015	€ 46.725,30	€ 46.725,30	X	
Subsidie voor studieverlof 2015	723157-1	18-12-2015	€ 3.228,00	€ 3.228,00	X	
			<u>€ 49.953,30</u>	<u>€ 49.953,30</u>		
			totaal	€ 49.953,30		

Concept

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	te verrekenen ultimo verslagjaar
			<u>€ -</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>
			totaal	€ -	€ -	€ -

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing	Saldo 1-1-2015	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31-12-2015	Saldo nog te besteden
Subsidie zij-instromers	700769-1	15-4-2015	€ 20.000,00	€ -	€ 20.000,00	€ 5.925,00	€ 5.925,00	€ 14.075,00
			<u>€ 20.000,00</u>	<u>€ -</u>	<u>€ 20.000,00</u>	<u>€ 5.925,00</u>	<u>€ 5.925,00</u>	<u>€ 14.075,00</u>
			totaal	€ -	€ 20.000,00	€ 5.925,00	€ 5.925,00	€ 14.075,00

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Ministerie van OC&W inzake lumpsum bekostiging

Er is een voorwaardelijke vordering op het ministerie van OC & W voortvloeiend uit het betaalaritme van de lumpsum-vergoeding van € 1.069.359

In 2014 bedroeg deze voorwaardelijke vordering € 957.866

Copyrent-overeenkomst

Per 31-03-2011 is er een overeenkomst afgesloten met Toshiba TEC Netherlands Imaging Systems voor de huur van diverse kopieersystemen. Deze overeenkomst is afgesloten voor een periode van 60 maanden.

Per 01-09-2015 zijn er 2 contracten afgesloten voor een periode van 15 maanden.

De totale maandelijkse lasten bedragen € 2.202,52 (exclusief BTW) met een kwartaalverrekening van de daadwerkelijk gemaakte afdrucken.

De maandelijkse lasten worden jaarlijks geïndexeerd.

Energie-overeenkomsten

Met Eneco zijn contracten afgesloten voor levering van aardgas tot en met 31-12-2020 en

een contract voor levering van elektriciteit aan aan de Tobiasschool tot en met 31-12-2020.

Met DVEP zijn er voor de gehele stichting exclusief de Tobiasschool contracten afgesloten voor levering van elektriciteit tot en met 31-12-2020.

Huurovereenkomsten

De stichting heeft een huurovereenkomst gesloten met Bussman Verhuur B.V. voor minimaal 2 jaar (ingaaende week 4 2014) voor de huur van 2 Basic Lijn units te Nijmegen. De kosten bedragen € 418,90 per 4 weken.

De stichting heeft een huurovereenkomst gesloten met Bussman Verhuur B.V. voor minimaal 9 maanden (ingaaende 01-09-2015) voor de huur van 7 Topline units te Nijmegen. De kosten bedragen € 295,00 per 4 week.

Met Stichting Pallas, Meander Vrijeschool voor basisonderwijs te Nijmegen, zijn huurovereenkomsten afgesloten voor de schooljaren 2014/2015 en 2015/2016 inzake de huur van drie lokalen ad € 20.000 per schooljaar.

Met de Stichting Atelierbeheer (Slak) is er een drietal contracten afgesloten voor de huur van diverse bedrijfsruimtes gelegen aan de Prins Hendrikstraat 7a te Nijmegen ingaande 1 augustus 2015 en lopen tot 30 november 2015.

De totale huurprijs bedraagt € 3.800 per maand (excl. BTW en servicekosten).

Deze overeenkomsten worden telkens met een maand verlengd.

In 2015 is er een driejarig contact afgesloten met WIS Services B.V. inzake implementatie en onderhoud van WIS Collect.

Abonnement 2016: € 4.131,25, jaren hierna worden geïndexeerd.

Medio 2015 is er een contract afgesloten met Cogix inzake rapportage en begrotingen voor de duur van 1 jaar welk stilzwijgend zal worden verlengd tenzij drie maanden voor afloop van het kalenderjaar wordt opgezegd.

Kosten per kwartaal: € 2.523,76 (Q1 2016) welke hierna worden geïndexeerd.

Tevens zijn de maandelijkse kosten afhankelijk van het aantal personeelsleden.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2015

Baten	Begroting		
	2015	2015	2014
(Rijks) bijdragen OCW			
Personele subsidies	12.185.357	12.057.039	11.510.547
Materiële subsidies	1.626.583	1.920.833	1.515.604
(Normatieve) rijksbijdrage OCW	13.811.940	13.977.872	13.026.151
(Invoering) gratis lesmateriaal	608.185	538.166	568.757
Prestatiebox	369.451	518.998	305.617
Subsidie zijinstromers	5.925	0	0
Overige niet-geormerkte subsidies	77.466	259.158	549.704
Overige rijksbijdrage OCW	1.061.027	1.316.322	1.424.078
SWV lichte ondersteuning	23.855	0	30.642
SWV zware ondersteuning	278.323	0	47.038
	302.178	0	77.680
Totaal (Rijks) bijdragen OCW	15.175.145	15.294.194	14.527.909
Overige overheidsbijdragen			
Gem. Nijmegen inz. doordecentralisatie	486.650	490.439	479.444
Gem. Nijmegen inz. onderw.achterst.beleid	0	-11.624	4.286
Gem. inz. schoolmaatschappelijk werk	17.150	15.000	27.700
Totaal overige overheidsbijdragen	503.800	493.815	511.430
Overige baten			
Ouderbijdragen	652.025	457.000	611.516
Verhuur	30.954	18.000	27.236
Schenkings	0	250	75
Samenwerkingsverbanden	98.120	47.000	130.039
Diverse overige baten	100.204	156.657	72.941
Totaal overige baten	881.303	678.907	841.807
Totaal baten	16.560.248	16.466.916	15.881.146

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2015 (vervolg)

Lasten	Begroting		
	2015	2015	2014
Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	9.971.086	0	9.076.523
Sociale lasten	1.251.697	0	1.178.798
Pensioenlasten	1.214.443	0	1.335.646
Uitkeringen	-162.875	0	-57.179
Lonen en salarissen	<u>12.274.351</u>	<u>11.792.906</u>	<u>11.533.788</u>
Dotatie voorz. Jubileum-uitkeringen	26.586	0	-9.748
Onttrekkingen voorz. Jubileum-uitkeringen	-12.221	0	-1.090
Mutatie Gespaard uren persoonlijk budget	57.721	0	55.738
Totaal dotaties personele voorzieningen	<u>72.086</u>	<u>0</u>	<u>44.900</u>
Bedrijfsgezondheidsdienst	55.662	35.500	32.449
Diensten derden	208.463	111.750	189.528
Totaal personeel niet in loondienst	<u>264.125</u>	<u>147.250</u>	<u>221.977</u>
Inhouding uitkeringslasten OC&W	106.564	128.500	155.434
Studie/scholing	128.972	120.400	97.915
Diverse personeelslasten	127.609	83.500	79.806
Totaal overig	<u>363.145</u>	<u>332.400</u>	<u>333.155</u>
Totaal personeelslasten	<u><u>12.973.707</u></u>	<u><u>12.272.556</u></u>	<u><u>12.133.820</u></u>

Personeelsbezetting in FTE per 31 december

- Directie	6,89	5,91
- OP	148,33	142,02
- OOP	39,08	36,00
Totaal personeelsbezetting	<u><u>194,30</u></u>	<u><u>183,93</u></u>

Afschrijvingen

Gebouwen	218.968	225.667	208.137
Inventaris en apparatuur	304.963	290.146	242.226
Boeken en methodes	6.923	5.707	5.774
Totaal afschrijvingen	<u><u>530.854</u></u>	<u><u>521.520</u></u>	<u><u>456.137</u></u>

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2015 (vervolg)

	<u>2015</u>	<u>Begroting 2015</u>	<u>2014</u>
Huisvestingslasten			
Huur lokalen	156.960	170.045	117.860
Verzekeringen	9.652	12.500	9.543
Dotatie voorziening onderhoud	355.000	355.000	344.500
Onderhoud gebouwen en terreinen	196.469	165.255	162.138
Totaal onderhoud	<u>551.469</u>	<u>520.255</u>	<u>506.638</u>
Energie en water	212.891	261.000	219.113
Schoonmaakkosten	272.450	300.000	268.637
Publiekrechtelijke heffingen	42.327	43.000	36.797
Alarm	14.606	16.250	18.710
Totaal Overige	<u>542.274</u>	<u>620.250</u>	<u>543.257</u>
Totaal huisvestingslasten	<u><u>1.260.355</u></u>	<u><u>1.323.050</u></u>	<u><u>1.177.298</u></u>

Overige instellingslasten

Administratie en beheerslasten

ICT	135.976	117.750	116.938
Administratiekantoor	94.103	95.000	91.541
Accountantskosten	15.000	15.000	15.000
Drukwerk	26.792	85.500	37.182
Reproductie	58.609	61.200	55.945
Telefoon/internet	17.008	20.450	16.905
Porti en vracht	17.448	19.750	17.296
Abonnementen en contributies	2.977	4.000	3.852
Verzekeringen algemeen	4.634	5.000	4.712
Bankkosten	6.622	5.150	4.571
Diverse kantoorkosten	20.713	20.000	19.257
Raad van toezicht	9.610	14.000	12.654
Overige beheerslasten	25.298	36.000	21.885
Totaal administratie- en beheerslasten	<u><u>434.790</u></u>	<u><u>498.800</u></u>	<u><u>417.738</u></u>

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2015 (vervolg)

	<u>2015</u>	<u>Begroting 2015</u>	<u>2014</u>
Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
Aanschaf klein inventaris	25.796	15.750	18.516
Onderhoud inventaris	16.933	19.500	22.886
Leermiddelen	721.588	692.950	674.191
Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen	<u>764.317</u>	<u>728.200</u>	<u>715.593</u>
Overige instellingslasten			
Doorbetaald aan samenwerkingsverbanden	103.603	172.200	125.375
Wervingskosten	15.289	17.450	5.425
Huishoudelijk uitgaven	75.077	69.000	79.584
Public relations	22.117	24.750	17.849
Contributies besturenorganisaties	87.337	78.700	72.977
Diversen	66.258	24.750	87.960
Totaal overige instellingslasten	<u>369.681</u>	<u>386.850</u>	<u>389.170</u>
Totaal overige lasten	<u><u>1.568.788</u></u>	<u><u>1.613.850</u></u>	<u><u>1.522.501</u></u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	7.239	15.000	19.134
Financiële lasten			
Rentelasten	139.009	138.938	144.103
Saldo financiële baten en lasten	<u><u>-131.770</u></u>	<u><u>-123.938</u></u>	<u><u>-124.969</u></u>

Segmentatie

	<u>VO</u>	<u>PO</u>	<u>Totaal</u>
Baten			
Rijksbijdragen	14.626.568	548.577	15.175.145
Overige overheidsbijdragen	503.800	0	503.800
Overige baten	788.325	92.978	881.303
Totaal baten	<u>15.918.693</u>	<u>641.555</u>	<u>16.560.248</u>
Lasten			
Personele lasten	12.444.617	529.090	12.973.707
Afschrijvingen	505.153	25.701	530.854
Huisvestingslasten	1.216.670	43.685	1.260.355
Overige lasten	1.527.009	41.779	1.568.788
Totaal lasten	<u>15.693.449</u>	<u>640.255</u>	<u>16.333.704</u>
Saldo baten en lasten	225.244	1.300	226.544
Financiële baten en lasten	-131.770	0	-131.770
Resultaat	<u><u>93.474</u></u>	<u><u>1.300</u></u>	<u><u>94.774</u></u>

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van WGS Accountants B.V. zijn ten laste gebracht van de stichting, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	WGS Accountants B.V.	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Onderzoek van de jaarrekening	15.000	15.000
Andere controle opdrachten	0	0
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
Andere niet controlediensten	0	0
	<u>15.000</u>	<u>15.000</u>

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

4.1 Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Bestuur: 41202

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking

Functie	Voorzittersclausule van toepassing (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen betaikbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van dienstverband
WVZ College van Bestuur	J	Ebskamp FL	1-11-2006		0,8914	€	68.812 €	- €	9.659 €

Vermelding alle interim-bestuurders

Functie	Voorzittersclausule van toepassing (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen betaikbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van dienstverband

Vermelding alle toezichthouders

Functie	Voorzittersclausule van toepassing (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen betaikbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van dienstverband
Voorzitter	J	Kolff P	03-12-2012						
	N	de Zeeuw E.P.	29-11-2010						
	N	Piscotius M.F.J.	14-03-2011			1.175			
	N	de Loor M.	03-12-2012			1.724			
	N	Liebrecht M.J.C.P.	22-02-2013			1.175			
	N	Spijkers J.J.P.M.	22-02-2013			1.425			
	N	Scheeres vd Biervre L	23-3-2015			1.175			

4.2 Vermelding gegevens van eenieder van wie de bezoldiging de toepasselijke norm te boven gaat.

Functie	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen betaikbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van dienstverband	Motivatie overschrijding van de norm

Risicoparagraaf

Voor de risicoparagraaf wordt verwezen naar het jaarverslag op pagina 33.

Overige gegevens

Bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatiesaldo over 2015 als volgt verwerkt:

Toevoeging algemene reserve	-39.751
Toevoeging algemene reserve privaat	75.997
Toevoeging bestemmingsreserve publiek	58.528
Resultaat 2015	<u>94.774</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die aanleiding geven de jaarrekening te wijzigen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur van Stichting Scholengemeenschap Voor Vrijeschoolonderwijs

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2015 van Stichting Scholengemeenschap Voor Vrijeschoolonderwijs te Nijmegen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2 van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

VSZEN/A.1606227.0

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die betreffende wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van het interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidcriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Scholengemeenschap Voor Vrijeschoolonderwijs per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het Burgerlijk Wetboek vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 is opgesteld, en of de in artikel 392, lid 1 onder b tot en met h van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 391 lid 4 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Woerden, 6 juni 2016

WGS Accountants B.V.

Origineel getekend door drs. W.A.B. Spies RA

Gegevens over de rechtspersoon

Naam instelling: Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs
Adres: Wilhelminasingel 13-15
6524 AJ Nijmegen

Telefoon: 024-3820460

Bestuursnummer: 41202

Contactpersoon: de heer F.L. Ebskamp

Telefoon: 024-3820460

E-mail: bestuur@sgvvs.nl

Brinnummers: 00CB
04FP

Financiële kengetallen

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa		
- Gebouwen	3.746.122	3.744.425
- Overige	1.036.324	978.772
Vorderingen	205.562	156.001
Liquide middelen	4.962.943	4.919.589
Totaal vlottende activa	5.168.505	5.075.590
Totaal activa	9.950.951	9.798.787
Eigen vermogen	3.952.812	3.858.038
Voorzieningen	1.604.709	1.486.666
Langlopende schulden	2.734.375	2.821.875
Kortlopende schulden (Vlottende passiva)	1.659.055	1.632.208
Totaal passiva	9.950.951	9.798.787
Bijdrage OCW	15.175.145	14.527.909
Overige baten	1.392.342	1.372.371
Totale baten	16.567.487	15.900.280
Totale lasten	16.472.713	15.433.859
Exploitatieresultaat	94.774	466.421
Solvabiliteitsratio 1	39,72%	39,37%
Solvabiliteitsratio 2	55,85%	54,54%
Liquiditeitsratio (current ratio)	3,12	3,11
Liquiditeitsratio (quick ratio)	3,12	3,11
Rentabiliteit	0,57%	2,93%
Kapitalisatiefactor	37,45%	38,08%
Weerstandsverm. 1	-5,47%	-5,96%
Weerstandsverm. 2	33,74%	34,63%

Solvabiliteitsratio 1	: Verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen
Solvabiliteitsratio 2	: Verhouding eigen vermogen (incl. voorzieningen) ten opzichte van het totale vermogen
Current ratio	: Vlottende activa in verhouding tot vlottende passiva
Quick ratio	: Courante activa in verhouding tot het kort vreemd vermogen
Rentabiliteit	: Exploitatieresultaat in verhouding tot totale baten (incl. rentebaten)
Kapitalisatiefactor	: Balanstotaal -/- vaste activa gebouwen afgezet tegen de totale baten (incl. rentebaten)
Weerstandsverm. 1	: Eigen vermogen -/- MVA afgezet tegen ontvangen rijksbijdrage OCW
Weerstandsverm. 2	: Eigen vermogen plus voorzieningen afgezet tegen totale lasten (incl. rentelasten)